

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 716/2020*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1^Α, Αθήνα, την 21^η Ιουλίου 2020, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύουσα: Καλλιόπη Μπενετάτου

Μέλη: Μαρία Ιωαννίδου (Εισηγήτρια)

Σωτήριος Καρκαλάκος

Ιωάννης Πετρόγλου

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, που αφορά στην απόκτηση από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε.» (εφεξής «ΣΙΔΜΑ») στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ» (εφεξής «ΜΠΗΤΡΟΣ»), που συνίσταται στην επεξεργασία/εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων.

Πριν την έναρξη της συζήτησεως, η Προεδρεύουσα της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της συνεδρίασεως την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, η Προεδρεύουσα έδωσε τον λόγο στην Εισηγήτρια της υπόθεσης, Μαρία Ιωαννίδου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ.6667/20.07.2020 γραπτή Εισήγηση επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

---

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δυο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (2) Έκδοση για την εταιρία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης, το Τμήμα της Επιτροπής, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας της υπόθεσης, Μαρίας Ιωαννίδου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη την έκθεση της αρμόδιας Εισηγήτριας, όλα τα στοιχεία του φακέλου της ανωτέρω υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

Περιεχόμενα

I	Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ	4
I.1	Ιστορικό – ουσιώδεις όροι της συμφωνίας – μεταβιβαζόμενα στοιχεία	4
I.2	Λόγοι πραγματοποίησης.....	6
II	ΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΜΕΡΗ	7
II.1	ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε.....	7
II.2	ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ.....	8
II.3	Κύκλοι εργασιών των μερών.....	9
III	ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	10
III.1	Χαρακτηρισμός της υπό κρίση πράξης	10
III.2	Αρμοδιότητα ΕΑ	12
III.3	Η έρευνα της Υπηρεσίας	12
IV	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ –ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	14
IV.1	Σχετικές αγορές προϊόντων και σχετικές γεωγραφικές αγορές	14
IV.2	Μέγεθος - Μεριδία Αγοράς - Ανταγωνισμός.....	21
IV.2.1	Η αγορά διανομής πλατεών προϊόντων	21
IV.2.2	Η αγορά διανομής επιμήκων προϊόντων	24
IV.2.3	Δείκτης ΗΗΙ.....	26
IV.2.4	Λοιπές παρατηρήσεις – Ανταγωνιστικές συνθήκες	26
IV.2.5	Οι απόψεις της γνωστοποιούσας και των ανταγωνιστών για τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης	27
IV.2.6	Συμπέρασμα.....	29
V	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ	30
V.1	Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς	30
V.1.1	Επηρεαζόμενη αγορά διανομής πλατεών χαλυβουργικών προϊόντων	31

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

V.1.2	Επηρεαζόμενη αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων.....	32
V.2	Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς	32
V.2.1	Επηρεαζόμενη αγορά πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων	32
V.2.2	Επηρεαζόμενη αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων.....	36
V.3	Παρεπόμενοι περιορισμοί	37
V.3.1	Υποχρέωση μη ανταγωνισμού (όρος 8.1 της Σύμβασης Μετόχων)	38
V.3.2	Ο όρος [...] της Σύμβασης Μετόχων.....	40
V.4	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	41

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

I Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

I.1 Ιστορικό – ουσιώδεις όροι της συμφωνίας – μεταβιβαζόμενα στοιχεία

1. Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση αφορά στην απόκτηση από τη ΣΙΔΑΜΑ αποκλειστικού ελέγχου επί τμήματος της επιχείρησης της ΜΠΗΤΡΟΣ, που συνίσταται στην επεξεργασία και εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων, εξαιρουμένου του χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος, η εμπορία του οποίου θα παραμείνει στην ΜΠΗΤΡΟΣ (εφεξής «Συναλλαγή»). Η υπό εξέταση συναλλαγή αφορά μόνο το συγκεκριμένο τμήμα της επιχείρησης επεξεργασίας και εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων της ΜΠΗΤΡΟΣ και δεν αφορά τις λοιπές δραστηριότητες της ΜΠΗΤΡΟΣ, οι οποίες θα παραμείνουν στην εταιρία.
2. [...] για την αντιμετώπιση των συνθηκών της εγχώριας αγοράς, όπως διαμορφώθηκε μετά την οικονομική κρίση, οι εταιρείες ΣΙΔΑΜΑ και ΜΠΗΤΡΟΣ, σε συμφωνία με το σύνολο των πιστωτριών τραπεζών, προχώρησαν στην υπογραφή του από 08.05.2019 μη δεσμευτικού Μνημονίου Συμφωνίας Πλαισίου για τη Λειτουργική και Χρηματοοικονομική Αναδιάρθρωση των Εταιρειών Σιδηρεμπορική Μακεδονίας Α.Ε. και Μπήτρος Μεταλλουργική Α.Ε.Β.Ε. (εφεξής «Μνημόνιο Συμφωνίας Πλαισίου»)¹. Το Μνημόνιο Συμφωνίας Πλαισίου υπεγράφη μεταξύ της ΣΙΔΑΜΑ, της ΜΠΗΤΡΟΣ, των βασικών μετόχων αμοτέρων των ΣΙΔΑΜΑ² και ΜΠΗΤΡΟΣ³ και των κυρίων πιστωτών των εταιριών κατά την ημερομηνία υπογραφής του Μνημονίου Συμφωνίας Πλαισίου⁴, και είχε ως αντικείμενο την απόσχιση από τη ΜΠΗΤΡΟΣ του κλάδου εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων και την εισφορά του με απορρόφηση από τη ΣΙΔΑΜΑ, καθώς και τη συνεπακόλουθη συνολική αναδιάρθρωση και αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων των ΣΙΔΑΜΑ και ΜΠΗΤΡΟΣ αντίστοιχα.
3. Με βάση τη σχετική Πρόταση Λειτουργικής και Χρηματοοικονομικής Αναδιάρθρωσης της ανεξάρτητης ελεγκτικής εταιρίας GRANT THORNTON⁵, η ΣΙΔΑΜΑ, η ΜΠΗΤΡΟΣ, οι βασικοί μέτοχοι αυτών και οι κύριοι πιστωτές τους⁶, υπέγραψαν το από 15.04.2020 μη δεσμευτικό Ιδιωτικό Συμφωνητικό Τροποποίησης του από 08.05.2019 Μνημονίου

¹ Βλ. σχετ. 2 της γνωστοποίησης.

² Συμβαλλόμενοι βασικοί μέτοχοι της ΣΙΔΑΜΑ είναι οι: SOVEL ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε., ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε., SIDACIER HOLDING S.A., RAPALLO INVEST HOLDING S.A., ΠΡΟΣΙΝΤΕΡ Α.Ε. και [...].

³ Συμβαλλόμενη βασική μέτοχος της ΜΠΗΤΡΟΣ είναι η εταιρία ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.

⁴ Συμβαλλόμενοι πιστωτές – τράπεζες είναι οι: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., ATTICA BANK Α.Ε. και HSBC FRANCE, Υποκατάστημα Αθηνών.

⁵ Βλ. σχετ. 3 της γνωστοποίησης.

⁶ Στο πλαίσιο της Τροποποίησης του Μνημονίου Συμφωνίας Πλαισίου, συμβαλλόμενοι πιστωτές είναι οι: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε., ATTICA BANK Α.Ε., καθώς και η εταιρία ειδικού σκοπού απόκτησης επιχειρηματικών απαιτήσεων CAIRO 3 FINANCE DESIGNATED ACTIVITY COMPANY κατόπιν απόκτησης λόγω τιτλοποίησης απαιτήσεων της Eurobank, νομίμως εκπροσωπούμενης από τη διαχειρίστρια των απαιτήσεων EUROBANK FPS και η Τράπεζα Πειραιώς αρχικά και εν συνεχεία η εταιρία ειδικού σκοπού απόκτησης επιχειρηματικών απαιτήσεων PIRAEUS SNF DESIGNATED ACTIVITY COMPANY, κατόπιν απόκτησης λόγω τιτλοποίησης απαιτήσεων της Τράπεζας Πειραιώς, νομίμως εκπροσωπούμενης από τη διαχειρίστρια των απαιτήσεων εταιρία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις INTRUM HELLAS.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Συμφωνίας Πλαισίου⁷ (εφεξής «Τροποποίηση του Μνημονίου Συμφωνίας Πλαισίου» και, μαζί με το Μνημόνιο Συμφωνίας Πλαισίου, «Μνημόνιο Συνεργασίας»). Σύμφωνα με την Τροποποίηση του Μνημονίου Συμφωνίας Πλαισίου, οι ως άνω συμβαλλόμενοι ανέλαβαν την υποχρέωση να διαπραγματευτούν καλόπιστα, με σκοπό να καταλήξουν, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, στην οριστική επιχειρηματική συμφωνία για τους τελικούς όρους υλοποίησης της Συναλλαγής, δηλαδή της εισφοράς σε είδος στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, που αφορούν στην εμπορία και επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων της ΜΠΗΤΡΟΣ σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΙΔΜΑ, καθώς και στα οριστικά κείμενα των συμβάσεων της αναδιάρθρωσης και αναχρηματοδότησης των δανειακών υποχρεώσεων των ΣΙΔΜΑ και ΜΠΗΤΡΟΣ, αντίστοιχα, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο Μνημόνιο Συνεργασίας και στα λοιπά σχετικά έγγραφα.

4. Για την κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΙΔΜΑ, η ΜΠΗΤΡΟΣ αναλαμβάνει να εισφέρει στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που αφορούν στο τμήμα της επεξεργασίας και εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων και, συγκεκριμένα, στοιχεία ενεργητικού συνολικού ύψους [...] ευρώ και υποχρεώσεις συνολικού ύψους [...] ευρώ. Τα εισφερόμενα στοιχεία ενεργητικού αφορούν αποθέματα, προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων, απαιτήσεις από πελάτες, επιταγές μεταχρονολογημένες στο χαρτοφυλάκιο, προκαταβολές σε προμηθευτές, λοιπές απαιτήσεις, προπληρωμένες δαπάνες και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα⁸. Στο πλαίσιο της γνωστοποιηθείσας συναλλαγής θα πραγματοποιηθεί επίσης μεταφορά μέρους των εργαζομένων της ΜΠΗΤΡΟΣ στη ΣΙΔΜΑ.
5. Περαιτέρω, με την από 25.05.2020 απόφασή της⁹, η γενική συνέλευση των μετόχων της ΣΙΔΜΑ ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΙΔΜΑ κατά το ποσό των τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων ογδόντα τεσσάρων χιλιάδων ευρώ και εξήντα λεπτών (4.584.000,60€), με την έκδοση τριών εκατομμυρίων τριακοσίων ενενήντα πέντε χιλιάδων πεντακοσίων πενήντα έξι (3.395.556) κοινών, ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ και τριάντα πέντε λεπτών (1,35€) εκάστη, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ της ΜΠΗΤΡΟΣ και με εισφορά σε είδος από την ΜΠΗΤΡΟΣ των προαναφερθέντων μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, με την ολοκλήρωση της οποίας η ΜΠΗΤΡΟΣ αποκτά το [...] % επί του συνόλου των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της ΣΙΔΜΑ.
6. Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συναλλαγής, η μετοχική διάρθρωση της ΣΙΔΜΑ αναμένεται να διαμορφωθεί ως ακολούθως:

⁷ Βλ. σχετ. 4 της γνωστοποίησης.

⁸ Βλ. PKF Ευρωελεγκτική Α.Ε., Έκθεση αποτίμησης με βάση τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 4548/2018 για την διαπίστωση της πραγματικής αξίας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.» στο πλαίσιο της εισφοράς τους στην ανώνυμη εταιρεία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε.» (σχετ. 7 εντύπου γνωστοποίησης). Στις εισφερόμενες υποχρεώσεις της ΜΠΗΤΡΟΣ περιλαμβάνονται προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις προς προμηθευτές.

⁹ Βλ. σχετ. 15 της γνωστοποίησης.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Πίνακας 1.: Μετοχική διάρθρωση της ΣΙΔΑΜΑ

SOVEL ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΛΥΒΟΣ Α.Ε.	[...]
ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε.	[...]
SIDACIER HOLDING S.A.	[...]
RAPALLO INVEST HOLDING S.A.	[...]
ΠΡΟΣΙΝΤΕΡ Α.Ε.	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
Μπήτρος Μεταλλουργική Α.Ε.Β.Ε.	[...]
Διασπορά	[...]
Σύνολο	100,00%

7. Για την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου απαιτείται η έγκριση της τροποποίησης του καταστατικού της ΣΙΔΑΜΑ από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και η δημοσίευση της στο ΓΕΜΗ κατ' άρθρο 9 ν. 4548/2018. Για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των Μεταβιβαζόμενων Στοιχείων και της Συναλλαγής απαιτείται η έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Παράλληλα, μετά την κάλυψη της έκδοσης των νέων μετοχών δια της μεταβίβασης των Μεταβιβαζόμενων Στοιχείων, για την εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών θα απαιτηθεί η δημοσίευση, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενημερωτικού δελτίου κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 και η σχετική έγκριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
8. Σημειώνεται, τέλος, ότι, στο πλαίσιο της υπό εξέταση συναλλαγής, μεταξύ των βασικών μετόχων της ΣΙΔΑΜΑ, της ΜΠΗΤΡΟΣ και της ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε. υπεγράφη, υπό την αναβλητική αίρεση της ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η από 08.05.2019 σύμβαση μετόχων (εφεξής «Σύμβαση Μετόχων ΣΙΔΑΜΑ»)¹⁰, που θα διέπει τα δικαιώματα μεταξύ των μετόχων αυτών στη ΣΙΔΑΜΑ.
9. [...] ¹¹. [...] ¹², [...].

I.2 Λόγοι πραγματοποίησης

10. Ως οικονομικοί και στρατηγικοί λόγοι που δικαιολογούν την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης προβάλλονται η επίτευξη οικονομικών κλίμακας και η αξιοποίηση

¹⁰ Βλ. σχετ. 10 της γνωστοποίησης.

¹¹ [...].

¹² [...].

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

συνεργειών στον τομέα της επεξεργασίας/εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων¹³, ενώ παράλληλα, οι συμμετέχουσες στην Συναλλαγή θα επιτύχουν αναδιάρθρωση των δανειακών τους υποχρεώσεων.

11. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ο κλάδος επεξεργασίας/εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων πλήγηκε καίρια από την οικονομική κρίση, λόγω κυρίως της συνεχιζόμενης ύφεσης στην κατασκευαστική δραστηριότητα, η οποία οδήγησε σε σημαντική μείωση την τελευταία δεκαετία του κύκλου εργασιών των εταιρειών και σε σοβαρά προβλήματα βιωσιμότητας και τακτοποίηση των δανειακών τους υποχρεώσεων. Σύμφωνα με έκθεση της ανεξάρτητης ελεγκτικής εταιρίας GRANT THORNTON, η Συναλλαγή θα συμβάλει στην χρηματοοικονομική εξυγίανση της ΣΙΔΜΑ και της ΜΠΗΤΡΟΣ (έπειτα από τη μεταβίβαση στη ΣΙΔΜΑ του τμήματος επεξεργασίας/εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων), ώστε αφενός η ΜΠΗΤΡΟΣ να μπορέσει απρόσκοπτα να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα στους λοιπούς τομείς δραστηριοποίησής της, αφετέρου η ΣΙΔΜΑ να αυξήσει την ανθεκτικότητά της σε συνθήκες ύφεσης, που όπως φαίνεται θα διαμορφωθούν για αρκετούς τουλάχιστον μήνες του 2020, αλλά και να είναι σε θέση να καλύψει την αυξημένη ζήτηση χαλυβουργικών προϊόντων που αναμένεται να προκύψει όταν εκκινήσουν οι εργασίες μεγάλων οικοδομικών έργων και αναπτύξεων¹⁴.

II ΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΜΕΡΗ

II.1 ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε

12. Η ΣΙΔΜΑ¹⁵ αποτελεί ανώνυμη εταιρία, συσταθείσα στην Ελλάδα και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το έτος 2005.
13. Βασική δραστηριότητα της ΣΙΔΜΑ αποτελεί η εισαγωγή, αποθήκευση, επεξεργασία και διανομή χαλυβουργικών προϊόντων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό¹⁶. Η εταιρία προμηθεύεται χαλυβουργικά προϊόντα (πλατέα και επιμήκη) κυρίως από προμηθευτές του εξωτερικού σε τελική ή ημιτελή μορφή, και τα πωλεί, κατεργασμένα και μη, σε μεταπωλητές και τελικούς χρήστες, κυρίως στην Ελλάδα, την Κύπρο καθώς και σε ορισμένες Βαλκανικές χώρες, μέσω του δικτύου πωλήσεών της. Η εταιρία διαθέτει ολοκληρωμένα Κέντρα Εξυπηρέτησης Χάλυβα (Steel Service Centers) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Περαιτέρω, η εταιρία δραστηριοποιείται¹⁷ στην παραγωγή (στο

¹³ Η Συναλλαγή αναμένεται να οδηγήσει σε εξοικονόμηση κόστους καταρχήν μέσω της ορθολογικότερης χρήσης των παραγωγικών υποδομών των εταιρειών. Μετά την ολοκλήρωση της Συναλλαγής θα υφίστανται τα κέντρα επεξεργασίας χάλυβα της ΣΙΔΜΑ, που μπορούν να καλύπτουν πλήρως τις εμπορικές ανάγκες της ενοποιημένης πλέον εταιρίας λειτουργώντας με αυξημένη αποδοτικότητα, [...] (υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020).

¹⁴ Όπως ιδίως, ο πόλος Ελληνικού, η γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας, το αεροδρόμιο Καστελίου, το Μετρό της Θεσσαλονίκης, ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης, καθώς και έργα εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης λιμένων.

¹⁵ Βλ. έντυπο γνωστοποίησης.

¹⁶ Η ΣΙΔΜΑ ελέγχει κατά 100% τις θυγατρικές της SIDMA ROMANIA SRL και SIDMA BULGARIA S.A, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην εμπορία και επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων.

¹⁷ Δευτερεύουσα δραστηριότητα της ΣΙΔΜΑ αποτελεί η παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω εγκατεστημένων φωτοβολταϊκών σταθμών στη στέγη των εγκαταστάσεων της. Σύμφωνα με τις οικονομικές

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

- εργοστάσιό της στη Λαμία) και εμπορία πανελών. Ο Όμιλος ΣΙΔΑΜΑ απασχολεί συνολικά [...] εργαζόμενους.
14. Η ΣΙΔΑΜΑ διατηρεί μακροχρόνια¹⁸ εμπορική συνεργασία με τις εταιρίες «ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΩΛΗΝΩΝ Α.Ε.» (εφεξής ΣΩΛΚΟ) και «ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε.» (εφεξής ΣΙΔΕΝΟΡ) του Ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ. Συγκεκριμένα, η ΣΙΔΑΜΑ ως αντιπρόσωπος και για λογαριασμό των εταιρειών ΣΩΛΚΟ και ΣΙΔΕΝΟΡ, αντίστοιχα, πωλεί παραγόμενα επιμήκη χαλυβουργικά προϊόντα τους¹⁹.
15. Στη ΣΙΔΑΜΑ δεν ασκεί έλεγχο κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ΒΙΟΧΑΛΚΟ κατέχει συνολικά το [...] των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της ΣΙΔΑΜΑ. Ποσοστά άνω του [...] των δικαιωμάτων ψήφου κατέχουν επίσης η Sidacier Holding S.A., η οποία κατέχει ποσοστό [...] ο [...], ο οποίος κατέχει ποσοστό [...] και η Rapallo Invest Holding S.A., η οποία κατέχει ποσοστό [...]. Λοιπά φυσικά πρόσωπα [...] κατέχουν συνολικά ποσοστό [...], ενώ η «Εμπορία και Αντιπροσώπευση Βιομηχανικών Προϊόντων ΠΡΟΣΙΝΤΕΡ Ανώνυμη Εταιρία» κατέχει ποσοστό [...] ²⁰. Κατά την ημερομηνία της γνωστοποίησης της συγκέντρωσης, η ΣΙΔΑΜΑ διοικείται από 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο, [...].

II.2 ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ

16. Η ΜΠΗΤΡΟΣ²¹ αποτελεί τη μεγαλύτερη εταιρία του Ομίλου της ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε. και προέκυψε από την απορρόφηση του μεταλλουργικού κλάδου της ΜΠΗΤΡΟΣ Α.Ε.Β.Ε. (σημερινή ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.) το έτος 2000. Αποτελεί 100% θυγατρική της μητρικής εταιρίας. Η ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕ²² είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
17. Βασική δραστηριότητα της ΜΠΗΤΡΟΣ αποτελεί η εισαγωγή, αποθήκευση, επεξεργασία

καταστάσεις του Ομίλου έτους 2019, οι πωλήσεις από τη σχετική δραστηριότητα ανέρχονται σε . Ωστόσο η εν λόγω δραστηριότητα δεν αφορά στην παρούσα Συναλλαγή, το δε εκτιμώμενο μερίδιο αγοράς κρίνεται ως αμελητέο, οπότε περαιτέρω ανάλυση της εν λόγω δραστηριότητας παρέλκει.

¹⁸ [...] (υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06/2020 επιστολή και έντυπο γνωστοποίησης).

¹⁹ Το έτος 2019, οι πωλήσεις του Ομίλου μέσω αντιπροσώπευσης της ΣΙΔΑΜΑ αντιστοιχούν σε [...] ευρώ περίπου (υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020). [...] ο χάλυβας οπλισμούς σκυροδέματος, η ΣΙΔΑΜΑ πρακτικά δεν δραστηριοποιείται στην εν λόγω κατηγορία (τυχόν μεμονωμένες παραγγελίες δεν ξεπερνούν κατ' έτος το 0,5% των συνολικών πωλήσεων που πραγματοποιεί η ΣΙΔΑΜΑ για τον Όμιλο – υπ' αριθ. πρωτ. 5277/12.06.2020).

²⁰ Κατά την ημερομηνία της γνωστοποίησης (βλ. έντυπο γνωστοποίησης) [...]

²¹ Βλ. έντυπο γνωστοποίησης.

²² Συμμετέχει και στις ακόλουθες εταιρίες: 1) ΜΠΗΤΡΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΒΕΤΕ (με ποσοστό συμμετοχής 100%) και κλάδο δραστηριοποίησης τις κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων – real estate, 2) ΜΠΗΤΡΟΣ ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ ΑΒΕΤΕ (με ποσοστό συμμετοχής 94%) και κλάδο δραστηριοποίησης το εμπόριο/ επεξεργασία χάλυβων οπλισμένου σκυροδέματος, 3) Δ.Γ. ΒΑΚΟΝΤΙΟΣ ΑΒΕΕ, με ποσοστό συμμετοχής 50%. Επισημαίνεται ότι η εταιρία - η οποία δραστηριοποιείται στο χονδρικό εμπόριο επιμήκων και πλατεών χαλυβουργικών προϊόντων - έχει διακόψει τις εργασίες της από το 2010, 4) Τ.Χ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ. (με ποσοστό συμμετοχής 50%) και κλάδο δραστηριοποίησης την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα και 5) BIG FARM ΑΕ (με ποσοστό συμμετοχής 100,00%) και κλάδο δραστηριοποίησης την παραγωγή και εμπορία γαλακτοκομικών προϊόντων. Η εταιρία συγχωνεύθηκε με απορρόφηση από τη ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ δυνάμει της με αριθμό πρωτ. 352/30.01.2020 απόφασης της ΠΕ Δυτικής Αττικής.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

και διανομή χαλυβουργικών προϊόντων στην Ελλάδα²³. Η εταιρία προμηθεύεται χαλυβουργικά προϊόντα (πλατέα και επιμήκη) κυρίως από προμηθευτές του εξωτερικού σε τελική ή ημιτελή μορφή, και τα πωλεί, κατεργασμένα και μη, σε μεταπωλητές και τελικούς χρήστες, κυρίως στην Ελλάδα, μέσω του δικτύου πωλήσεών της. Η εταιρία διαθέτει ολοκληρωμένα Κέντρα Εξυπηρέτησης Χάλυβα (Steel Service Centers) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και απασχολεί [...] εργαζόμενους²⁴.

18. Κατά την ημερομηνία της γνωστοποίησης της συγκέντρωσης, η ΜΠΗΤΡΟΣ διοικείται από 5μελές Διοικητικό Συμβούλιο, με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Παναγιώτη Μπήτρο.

II.3 Κύκλοι εργασιών των μερών

19. Στην προκειμένη περίπτωση, ως «συμμετέχουσες επιχειρήσεις» για τους σκοπούς του ελέγχου της συγκέντρωσης κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα θα πρέπει να θεωρηθούν, αφενός μεν η ΣΙΔΑΜΑ, ως αποκτώσα επιχείρηση, αφετέρου δε το αποκτώμενο τμήμα της ΜΠΗΤΡΟΣ (ως επιχείρηση-στόχος) το οποίο αφορά στην επεξεργασία/ εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων²⁵.

20. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, ο κύκλος εργασιών καθεμίας από τις συμμετέχουσες στην υπό κρίση πράξη επιχειρήσεις το τελευταίο οικονομικό έτος (2019) στην ελληνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά είχε ως εξής:

Πίνακας 2: Κύκλοι εργασιών των μερών

Εταιρίες	ΚΥΚΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2019 (σε εκ.€)		
	Παγκόσμια Αγορά	Ευρωπαϊκή Αγορά	Ελληνική Αγορά
ΣΙΔΑΜΑ	133,6	[...]	[...]
ΜΠΗΤΡΟΣ (αποκτώμενο τμήμα)	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από ΓΔΑ, προσκομισθέντων με το έντυπο γνωστοποίησης και την υπ' αριθ.πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή.

²³ Η εταιρία εμπορεύεται και χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος, ο οποίος ανήκει στα ελατά επιμήκη προϊόντα, ωστόσο το τμήμα αυτό της επιχείρησης εμπορίας και επεξεργασίας της ΜΠΗΤΡΟΣ - το οποίο σε κάθε περίπτωση εκτιμάται ότι είναι ιδιαίτερα περιορισμένο καθώς ο κύκλος εργασιών της εν λόγω δραστηριότητας για το 2019 ανήλθε σε μόλις [...] ευρώ (υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή) - δεν θα μεταβιβαστεί στη ΣΙΔΑΜΑ και θα παραμείνει στη ΜΠΗΤΡΟΣ. Δευτερεύουσα δραστηριότητα της ΜΠΗΤΡΟΣ αποτελεί η παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω εγκατεστημένων φωτοβολταϊκών σταθμών στη στέγη των εγκαταστάσεων της. Οι πωλήσεις από τη σχετική δραστηριότητα ανέρχονται σε [...] ευρώ. Ωστόσο η εν λόγω δραστηριότητα δεν αφορά στην παρούσα Συναλλαγή, το δε εκτιμώμενο μερίδιο αγοράς κρίνεται ως αμελητέο, οπότε περαιτέρω ανάλυση της εν λόγω δραστηριότητας παρέλκει (υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή και έντυπο γνωστοποίησης)

²⁴ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή.

²⁵ Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 136.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

III ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

III.1 Χαρακτηρισμός της υπό κρίση πράξης

21. Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή περισσότερες αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο.
22. Η απόκτηση ελέγχου επί στοιχείων του ενεργητικού μπορεί να θεωρηθεί συγκέντρωση μόνο εάν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο ή τμήμα μιας επιχείρησης, δηλαδή μια επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί να προσδιοριστεί σαφώς ο κύκλος εργασιών²⁶. Υπό αυτό το πρίσμα, στις επόμενες παραγράφους θα εξεταστεί κατά πόσο η μεταβίβαση συγκεκριμένων στοιχείων του ενεργητικού της ΜΠΗΤΡΟΣ τα οποία αφορούν στην επεξεργασία/ εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων (ήτοι αποθεμάτων, εργαζομένων και πελατολογίου) είναι σε θέση αφ' εαυτής να επιτρέψει τη συνέχιση της επίμαχης επιχειρηματικής δραστηριότητας, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κλάδου. Εν προκειμένω, παρατηρούνται τα ακόλουθα:
23. *Πρώτον*, στα στοιχεία ενεργητικού που μεταβιβάζονται στη ΣΙΔΜΑ δυνάμει της συναλλαγής περιλαμβάνονται αποθέματα της ΜΠΗΤΡΟΣ συνολικής αξίας [...] ευρώ. Ως «αποθέματα» ορίζονται στο ν. 4308/2014 (ΦΕΚ 251/τ.Α'/24.11.2014) περιουσιακά στοιχεία α) κατεχόμενα για πώληση στη συνήθη δραστηριότητα μιας οντότητας, ή β) στην παραγωγική διαδικασία με σκοπό την πώληση ως ανωτέρω, ή γ) σε μορφή υλικών ή εφοδίων που πρόκειται να αναλωθούν για την παραγωγική διαδικασία ή για την προσφορά υπηρεσιών. Στην προκειμένη περίπτωση, τα μεταβιβαζόμενα αποθέματα αφορούν σε εμπορεύματα, προϊόντα έτοιμα και ημιτελή, πρώτες και βοηθητικές ύλες/ υλικά συσκευασίας, και αναλώσιμα υλικά²⁷.
24. *Δεύτερον*, συνεπεία της συναλλαγής θα πραγματοποιηθεί η μεταφορά από την επιχείρηση-στόχο προς τη ΣΙΔΜΑ ενός αριθμού εργαζομένων της πρώτης, οι οποίοι έχουν σχέση με τη δραστηριότητα της εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων. Άλλωστε, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 178/2002²⁸, έννομη συνέπεια κάθε συμβατικής ή εκ του νόμου μεταβίβασης ή συγχώνευσης επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων

²⁶ Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (εφεξής Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων), παρ. 24.

²⁷ Βλ. PKF Ευρωελεγκτική Α.Ε., Έκθεση αποτίμησης με βάση τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 4548/2018 για την διαπίστωση της πραγματικής αξίας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.» στο πλαίσιο της εισφοράς τους στην ανώνυμη εταιρεία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε.» (σχετ. 7 εντύπου γνωστοποίησης).

²⁸ «Μέτρα σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/50/ΕΚ του Συμβουλίου», ΦΕΚ 162/τ.Α'/12.07.2002.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων σε άλλον εργοδότη είναι η αυτοδίκαιη μεταβίβαση στο διάδοχο όλων των υφιστάμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που έχει ο μεταβιβάζων από σύμβαση ή σχέση εργασίας (άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α'). Ο ακριβής αριθμός των εργαζομένων της ΜΠΗΤΡΟΣ που πρόκειται να μεταβιβαστούν στη ΣΙΔΑΜΑ δεν είχε προσδιοριστεί κατά το χρόνο της γνωστοποίησης, προβλέπεται όμως να διαμορφωθεί μεταξύ [...] σε σύνολο [...] εργαζομένων²⁹.

25. Τρίτον, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η υπό εξέταση συναλλαγή θα έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, την εν τοις πράγμασι μεταφορά του πελατολογίου της ΜΠΗΤΡΟΣ στη ΣΙΔΑΜΑ^{30,31}. Σημειώνεται ότι, μεταξύ των στοιχείων ενεργητικού που μεταβιβάζονται στη ΣΙΔΑΜΑ στο πλαίσιο της εν λόγω συναλλαγής, συμπεριλαμβάνονται απαιτήσεις από πελάτες της ΜΠΗΤΡΟΣ, ύψους [...] ευρώ³². Πρέπει ωστόσο να παρατηρηθεί ότι, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις έχουν, σε μεγάλο βαθμό, κοινό πελατολόγιο, καθώς αποτελεί συνήθη πρακτική κάθε πελάτης να αγοράζει από περισσότερους εμπόρους, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των εμπορευμάτων και την τιμολογιακή πολιτική κάθε εταιρίας. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των [...] πελατών της ΜΠΗΤΡΟΣ οι απαιτήσεις των οποίων μεταβιβάζονται στη ΣΙΔΑΜΑ, οι [...] αποτελούν κοινούς πελάτες των δύο επιχειρήσεων³³.
26. Επιπλέον, το γεγονός ότι δεν μεταβιβάζονται στη ΣΙΔΑΜΑ τα ακίνητα και ο μηχανολογικός εξοπλισμός της ΜΠΗΤΡΟΣ που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων δεν κρίνεται ως σχετικό για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης, καθώς, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η ΣΙΔΑΜΑ «*διαθέτει – ακριβώς αντίστοιχα – ακίνητα και μηχανολογικό εξοπλισμό, με ικανή πλεονάζουσα δυναμικότητα ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν την επεξεργασία των εισφερόμενων από την ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε. παγίων και των αναγκών του επίσης εισφερόμενου πελατολογίου της*»³⁴.
27. Τούτων δοθέντων, με βάση τα πραγματικά περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, τα αποθέματα, οι εργαζόμενοι και το πελατολόγιο αποτελούν παραμέτρους που επαρκούν αφ' εαυτών προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας με παρουσία στην αγορά επεξεργασίας/ εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων, της οποίας μπορεί να προσδιοριστεί σαφώς ο κύκλος εργασιών³⁵.

²⁹ Βλ. την υπ' αριθ. 5277/12.06.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας, σελ. 1-2. Σχετικά δε με το ρόλο του ιδίου του Παναγιώτη Μπήτρου στην νέα οντότητα, βλ. παρ. 9 ανωτέρω.

³⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας, σελ. 4.

³¹ Πρβλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 24 («*Η μεταβίβαση της πελατείας μιας επιχείρησης μπορεί να πληροί τα εν λόγω κριτήρια [για τη στοιχειοθέτηση συγκέντρωσης], αν αρκεί για τη μεταβίβαση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας με κύκλο εργασιών στην αγορά.*»).

³² Βλ. ΡΚΦ Ευρωελεγκτική Α.Ε., Έκθεση αποτίμησης με βάση τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 4548/2018 για την διαπίστωση της πραγματικής αξίας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.» στο πλαίσιο της εισφοράς τους στην ανώνυμη εταιρεία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΑΜΑ Α.Ε.» (σχετ. 7 εντύπου γνωστοποίησης).

³³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας, σελ. 4-5.

³⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας, σελ. 1.

³⁵ Πρβλ. την υπόθ. Μ.5091 – Tech Data/ Scribona, απόφαση της 28.04.2008, σκ. 4-5.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

28. Εξάλλου, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η μεταβολή του ελέγχου επί του τμήματος επιχείρησης της ΜΠΗΤΡΟΣ το οποίο αφορά στην επεξεργασία/ εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων πρόκειται να έχει μόνιμο χαρακτήρα. Δυνάμει της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού που προβλέπεται στον όρο 8.1 της από 08.05.2019 Συμφωνίας Μετόχων της ΣΙΔΜΑ, [...]. Ως εκ τούτου, παρά το γεγονός ότι η ΜΠΗΤΡΟΣ διατηρεί προς το παρόν την κυριότητα των ακινήτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων, φαίνεται επί της ουσίας να έχει απωλέσει τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθεί στη σχετική αγορά για το προσεχές διάστημα³⁶.
29. Ενόψει των ανωτέρω, η υπό εξέταση συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β' ν. 3959/2011.

III.2 Αρμοδιότητα ΕΑ

30. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει και έχει εθνική διάσταση με βάση τους γνωστοποιηθέντες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3959/2011 κύκλους εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κατά το έτος 2019 στην ελληνική και παγκόσμια αγορά, οι οποίοι παρατίθενται συνοπτικά στον ανωτέρω Πίνακα 2. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση, καθώς οι παγκόσμιοι κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια των άρθρων 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.
31. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του ν. 3959/2011, μια συγκέντρωση υπόκειται σε γνωστοποίηση: α) όταν οι συγκεντρώσεις συνίστανται σε συγχώνευση κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 ή σε απόκτηση κοινού ελέγχου κατά την έννοια της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5, από κοινού οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις πράξεις αυτές· ή β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το πρόσωπο ή η επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.
32. Δεδομένου ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση συνίσταται στην απόκτηση από τη ΣΙΔΜΑ αποκλειστικού ελέγχου επί του τμήματος επιχείρησης της ΜΠΗΤΡΟΣ το οποίο αφορά στην επεξεργασία/ εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων, υπόχρεη σε γνωστοποίηση είναι η ΣΙΔΜΑ, η οποία και προέβη στην υποβολή του υπ' αριθ. πρωτ. 3667/08.05.2020 Εντύπου Πλήρους Γνωστοποίησης. Ενόψει των ανωτέρω, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ.

III.3 Η έρευνα της Υπηρεσίας

33. Προκειμένου να συλλεχθούν πληροφορίες και απόψεις για την υπό κρίση υπόθεση, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής «ΓΔΑ»), πέραν των συμμετεχουσών, απέστειλε ερωτηματολόγια στις εννέα (9) μεγαλύτερες εταιρίες-ανταγωνιστές των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση. Πιο συγκεκριμένα:

³⁶ Πρβλ. την υπόθ. Μ.5727 – *Microsoft/ Yahoo! Search Business*, απόφαση της 18.02.2010, σκ. 20.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

- a. Η εταιρία ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. - ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (εφεξής και ΕΛΑΣΤΡΟΝ)³⁷ είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας και επεξεργασίας πλατέων και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, καθώς και στην παραγωγή και πώληση πάνελ. Διαθέτει Steel Service Centre στον Ασπρόπυργο Αττικής.
- b. Η εταιρία Αφοι ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Α.Ε.Β.Ε. (εφεξής και ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ)³⁸ είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας και επεξεργασίας πλατέων και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, καθώς και στην παραγωγή και πώληση πάνελ. Διαθέτει Steel Service Centres στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη.
- c. Η εταιρία ΒΡΥΚΟ Α.Ε. (εφεξής και ΒΡΥΚΟ)³⁹ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας και επεξεργασίας πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων. Διαθέτει Steel Service Centre στον Ασπρόπυργο Αττικής.
- d. Η εταιρία ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ GLOBAL WIRE Α.Β.Ε.Ε. (εφεξής και ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ)⁴⁰ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας πλατέων και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων καθώς και στην παραγωγή και πώληση πάνελ. Διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους στη Θήβα Αττικής.
- e. Η εταιρία ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Θ. Α.Β.Ε.Ε. (εφεξής και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ)⁴¹ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας πλατέων και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων και διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους στη Θεσσαλονίκη.
- f. Η εταιρία ΑΦΟΙ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ ΙΚΕ (εφεξής και ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ)⁴² δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων και διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους στη Μαγούλα Αττικής.
- g. Η εταιρία ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ Λ. ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ Α.Ε. (εφεξής και ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ)⁴³ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων καθώς και στην παραγωγή και πώληση παντός τύπου σωλήνων. Διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους στα Οινόφυτα Βοιωτίας.
- h. Η εταιρία ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΡΗΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε. (εφεξής και ΠΡΟ.ΜΕΤΑΛ. ΚΡΗΤΗΣ)⁴⁴ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας και

³⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5640/19.06.2020 επιστολή και www.elastron.gr. Η εταιρία ιδρύθηκε το 1958. Ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε 111 εκ. ευρώ. [...]

³⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5420/16.06.2020 επιστολή και www.kordelos.gr. Η εταιρία ιδρύθηκε το 1952. Ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε 37 εκ. ευρώ. [...]

³⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5348/15.06.2020 επιστολή και www.vrico.gr. Η εταιρία ιδρύθηκε το 1979 και ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε 54 εκ. ευρώ.

⁴⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5465/16.06.2020 επιστολή. Ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε [...] ευρώ.

⁴¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6039/01.07.2020 επιστολή και www.ioannidis-abee.gr. Ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε [...]. ευρώ.

⁴² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5327/15.06.2020 επιστολή και www.georgantas.gr. Ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε [...]. ευρώ.

⁴³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5557/18.06.2020 επιστολή και www.tzirakian.com. Ο κ.ε. της το έτος 2019 ανήλθε σε 15 εκ. ευρώ.

⁴⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5310/15.06.2020 επιστολή, στοιχεία βάσης δεδομένων IMentor και www.promet.gr. Ο κ.ε. της το έτος 2018 ανήλθε σε 12 εκ. ευρώ.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

επεξεργασίας πλατεών και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων. Διαθέτει Steel Service Centre στο Ν. Ρεθύμνου.

i. Η εταιρία ΒΙΕΜΕΤΑΛ – ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. ΒΕΡΡΑΣ Β. ΑΕ (εφεξής και ΒΙΕΜΕΤΑΛ)⁴⁵ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας και επεξεργασίας πλατεών και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων. Διαθέτει Steel Service Centre στο Ν. Αχαΐας.

34. Επιπλέον, η ΓΔΑ απευθύνθηκε μέσω ερωτηματολογίου και στην εταιρία Arcelormittal Μ.ΕΠΕ (εφεξής και ARCELORMITTAL)⁴⁶, η οποία είναι προμηθευτής των συμμετεχουσών και μέλος του διεθνούς ομίλου ArcelorMittal, ο οποίος δραστηριοποιείται σε χάλυβα και ορυχεία, με παρουσία σε 60 χώρες και πρωτογενείς εγκαταστάσεις παραγωγής χάλυβα σε 18 χώρες. Η δραστηριοποίηση στην Ελλάδα αφορά μόνο σε εταιρία - εμπορικό αντιπρόσωπο που πωλεί προϊόντα χάλυβα του Ομίλου σε πελάτες – ελληνικές εταιρίες, χωρίς να διαθέτει κέντρα επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής χάλυβα στην Ελλάδα.

35. Τέλος, η ΓΔΑ απευθύνθηκε μέσω ερωτηματολογίου και στον Όμιλο Βιοχάλκο (εφεξής και ΒΙΟΧΑΛΚΟ)⁴⁷, οι εταιρίες του οποίου εξειδικεύονται στην παραγωγή προϊόντων αλουμινίου, χαλκού, καλωδίων και χάλυβα, με μονάδες παραγωγής στην Ελλάδα, αλλά και παρουσία σε πλήθος ευρωπαϊκών χωρών.

IV ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

IV.1 Σχετικές αγορές προϊόντων και σχετικές γεωγραφικές αγορές

36. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης, για την οποία προορίζονται. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή, όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά⁴⁸. Κατά πάγια πρακτική και νομολογία, η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «Ε.Α.») επικεντρώνει την έρευνά της στις «επηρεαζόμενες» σχετικές αγορές της εκάστοτε υπό κρίση συγκέντρωσης, δηλαδή, στις αγορές εκείνες όπου παρουσιάζεται σημαντικός βαθμός επικάλυψης μεταξύ των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών

⁴⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5325/15.06.2020 επιστολή, στοιχεία βάσης δεδομένων IMentor και www.viemetal.gr. Ο κ.ε. της το έτος 2018 ανήλθε σε [...] ευρώ.

⁴⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5652/19.06.2020 επιστολή. Τα συνολικά έσοδα το 2019 ανήλθαν σε [...] ευρώ.

⁴⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5632/19.06.2020 επιστολή. Τα συνολικά έσοδα του Ομίλου το 2019 ήταν περίπου [...] ευρώ. Όπως προαναφέρθηκε (βλ. Ενότητα II.1), ο Όμιλος συμμετέχει στη μετοχική σύνθεση της ΣΙΔΜΑ, η οποία πωλεί ως αντιπρόσωπος και για λογαριασμό εταιριών του Ομίλου επιμήκη προϊόντα. Οι πωλήσεις του Ομίλου προς τη ΣΙΔΜΑ σε πλατέα προϊόντα αφορούν σε μεταπώληση (όχι σε αντιπροσωπεία) και είναι περίπου [...] ευρώ κατ' έτος.

⁴⁸ Βλ. σχετικά Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (97/C 372/03).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

επιχειρήσεων, ήτοι το αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών στην αγορά είναι τουλάχιστον 15% ⁴⁹.

Παραγωγή και διανομή χαλυβουργικών προϊόντων

Αποφάσεις Ε.Επ. και Ε.Α.

37. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι σχετικές αγορές προϊόντων σχετίζονται με τον κλάδο της επεξεργασίας και εμπορίας, ήτοι διανομής χαλυβουργικών προϊόντων. Ειδικότερα, σύμφωνα με πάγια νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁵⁰ (εφεξής «Ε.Επ.») αλλά και προηγούμενες αποφάσεις της Ε.Α.⁵¹, η αγορά εμπορίας και επεξεργασίας, ήτοι διανομής χαλυβουργικών προϊόντων αποτελεί χωριστή αγορά από εκείνη της παραγωγής και της απευθείας πώλησης των προϊόντων αυτών. Η διάκριση αυτή γίνεται λόγω της ποικιλίας των πελατών, του μεγέθους των παραγγελιών, της ανταπόκρισης στις απαιτήσεις των πελατών (οι χρόνοι παράδοσης από χαλυβουργεία υπολογίζονται συνήθως σε εβδομάδες ή μήνες), της τοπικής φύσης των δραστηριοτήτων της διανομής και του μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη διανομή σε σχέση με την παραγωγή. Παρόλο που πολλοί παραγωγοί χάλυβα διαθέτουν επίσης εσωτερικές υπηρεσίες διανομής, έχει εδραιωθεί στην αγορά ένας ισχυρός ανεξάρτητος κλάδος διανομής που αποτελείται από μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων ποικίλων μεγεθών και οικονομικής ισχύος.

Άποψη γνωστοποιούσας

38. Η γνωστοποιούσα, αν και θεωρεί καταρχήν «ορθή» και «απαραίτητη» την προαναφερθείσα διάκριση, υποστηρίζει ότι στην Ελλάδα (σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη), η πώληση από τους παραγωγούς (είτε μέσω ιδίου δικτύου πωλήσεων, είτε μέσω εμπορικών αντιπροσώπων) δύναται να είναι ενιαία σχετική αγορά με αυτή της διανομής, καθώς λόγω του μικρού μεγέθους και των αναγκών των τελικών πελατών, «*παρατηρείται εναλλαξιμότητα στην προμήθεια των χαλυβουργικών προϊόντων και από τις δύο αυτές αγορές με κύριους παράγοντες που καθορίζουν από που θα προμηθευτεί τα προϊόντα ένας πελάτης την τιμή, τον χρόνο παράδοσης και τη διαθεσιμότητα*».

Άποψη της ΓΔΑ

39. Για σκοπούς πληρότητας, η ΓΔΑ ζήτησε την άποψη και της εταιρίας ARCELORMITTAL προμηθευτή των συμμετεχουσών και μέλος του διεθνούς ομίλου ArcelorMittal ως προς την δραστηριότητα της εμπορίας και επεξεργασίας χαλυβουργικών προϊόντων στην εγχώρια αγορά. Η εν λόγω εταιρία σε ερώτημα της ΓΔΑ, αν δύναται να θεωρηθεί ως άμεσος ανταγωνιστής των συμμετεχουσών, απάντησε αρνητικά, και παρέθεσε τις βασικές

⁴⁹ Η περίπτωση αφορά στις οριζόντιες σχέσεις.

⁵⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις M.7839-OUTOKUMPU/HERNANDEZ EDELSTAHL (2015), M.8444-ARCELORMITTAL/ILVA (2018) και M.9317-ARCELORMITTAL/CLN/ILVA SSCS (2019).

⁵¹ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις EA 354/V/2007- BRITISH STEEL / ΚΑΛΠΙΝΗΣ- ΣΙΜΟΣ και 398/V/2008- ΚΑΛΠΙΝΗΣ – ΣΙΜΟΣ/ ΑΦΟΙ ΤΡΙΓΩΝΗ/CONTALIA.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

διαφορές μεταξύ τους που εντοπίζονται κυρίως α) στον αριθμό των πελατών (οι διανομείς εξυπηρετούν μεγαλύτερο αριθμό), β) τον όγκο ανά παραγγελία (οι διανομείς διαχειρίζονται μικρότερες παραγγελίες), γ) τους όρους πίστωσης (οι διανομείς προσφέρουν «εξαιρετικά μεγάλους όρους πληρωμής (3-6 μήνες)» και δ) το προφίλ των πελατών (η ARCELORMITTAL πωλεί κυρίως σε εμπόρους και όχι τελικούς χρήστες).

40. Σε κάθε περίπτωση, η περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω διάκρισης παρέλκει καθόσον ακόμη και με το στενότερο ορισμό της αγοράς, ήτοι διανομής μόνο μέσω εμπόρων, εξαιρουμένης της διανομής μέσω παραγωγών (απευθείας από τις εσωτερικές υπηρεσίες διανομής τους ή/και από τους αντιπροσώπους τους), δεν μεταβάλλεται το αποτέλεσμα της ουσιαστικής αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης (βλ. κατωτέρω Ενότητα V).

Πλατέα και επιμήκη χαλυβουργικά προϊόντα

Αποφάσεις Ε.Επ. και Ε.Α.

41. Ο χάλυβας αποτελεί ένα από τα πιο διαδεδομένα υλικά με πολύ ευρύ πεδίο εφαρμογών σε κατασκευαστικά έργα, στη βιομηχανία, στις μεταφορές κλπ. Ο χάλυβας που παράγεται σε μια χαλυβουργία χυτεύεται σε σχήμα και υποβάλλεται σε περαιτέρω επεξεργασία μέχρι την τελική διαμόρφωση των προϊόντων που επιθυμούν οι τελικοί καταναλωτές. Η κύρια διάκριση⁵² των χαλυβουργικών προϊόντων είναι σε α) πλατέα, οι κοινώς επονομαζόμενες λαμαρίνες που χρησιμοποιούνται για πόρτες ψυγείων και ασανσέρ, για αγωγούς κλιματισμού, για σκελετούς αυτοκινήτων και πλοίων κ.λ.π και β) επιμήκη, ήτοι τα σίδηρα εμπορίου (λάμες, γωνίες κ.λ.π.), τα δοκάρια, οι κοιλοδοκοί, οι σωλήνες κατασκευών⁵³, τα σύρματα κλπ που χρησιμοποιούνται είτε για απλές κατασκευές (κάγκελα, μεταλλικά έπιπλα, κουφώματα κ.λ.π.), είτε για σύνθετες κατασκευές όπως υπόστεγα, γέφυρες κ.λ.π. Η διάκριση στις ανωτέρω κατηγορίες⁵⁴ δικαιολογείται καταρχήν εξαιτίας της διαφορετικής διαδικασίας παραγωγής τους και της εμπορία τους για διαφορετικούς σκοπούς. Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην εφαρμογή των εν λόγω προϊόντων καθώς και στις τιμές μεταξύ των δυο κατηγοριών προϊόντων. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Ε.Επ.⁵⁵ και η Ε.Α.⁵⁶ σε προηγούμενες

⁵² Ο χάλυβας δύναται να διακριθεί και ως προς τη σύστασή του σε κοινό χάλυβα/ανθρακοχάλυβα (carbon steel) και ανοξείδωτο χάλυβα (stainless steel), βλ. ενδεικτικά απόφαση Μ.8444- ARCELORMITTAL/ILVA (2018). Δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες στην υπό κρίση πράξη δραστηριοποιούνται μόνο σε προϊόντα κοινού χάλυβα/ανθρακοχάλυβα (carbon steel), η παρούσα εισήγηση αφορά μόνο στα εν λόγω προϊόντα.

⁵³ Διευκρινίζεται ότι οι σωλήνες που αφορούν σε μεγάλα ενεργειακά έργα (π.χ. φυσικού αερίου, πετρελαίου κλπ) αποτελούν διακριτή αγορά και δεν περιλαμβάνονται στους απλούς σωλήνες κατασκευών.

⁵⁴ Η αγορά των ελατών επιμήκων προϊόντων χάλυβα (ήτοι χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος), η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που παράγονται από την πρωτογενή και δευτερογενή επεξεργασία του χάλυβα και των οποίων η χρήση περιορίζεται στα λεγόμενα έργα πολιτικού μηχανικού, αποτελεί χωριστή αγορά (βλ. ενδεικτικά απόφαση ΕΑ 398/Υ/2008- ΚΑΛΠΙΝΗΣ – ΣΙΜΟΣ/ ΑΦΟΙ ΤΡΙΓΩΝΗ/CONTALIA). Δεδομένου ότι η παρούσα συναλλαγή δεν αφορά σε χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος, περαιτέρω ανάλυση της εν λόγω αγοράς παρέλκει.

⁵⁵ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Μ.4137- MITTAL /ARCELOR (2006), Μ.7155- SSAB / RAUTARUUKKI (2014),

Μ.7461- AMDS ITALIA/ CLN/ JV (2015), Μ.8444- ARCELORMITTAL/ILVA (2018)

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

αποφάσεις τους έχουν ορίσει ως διακριτές τις αγορές α) διανομής πλατεών προϊόντων και β) διανομής επιμήκων προϊόντων⁵⁷.

Άποψη γνωστοποιούσας

42. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα «η διάκριση του κλάδου των χαλυβουργικών προϊόντων σε επιμέρους αγορές ανάλογα με το είδος τους δεν κρίνεται αναγκαία και προτείνει ως σχετική αγορά την συνολική αγορά επεξεργασίας και εμπορίας χαλυβουργικών προϊόντων». Αιτιολογώντας την άποψή της, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι από το 2009 και μετά, παρουσιάστηκε δραματική μείωση της κατανάλωσης χάλυβα, λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης και της συνεχιζόμενης πτώσης της κατασκευαστικής-οικοδομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, με σημαντικές επιπτώσεις για τις εταιρείες που απαρτίζουν τον κλάδο. Υπό τις νέες συνθήκες, οι τελικοί πελάτες τείνουν να αγοράζουν, εφόσον υπάρχουν αποθέματα, το σύνολο των χαλυβουργικών προϊόντων από τον ίδιο έμπορο, με κριτήριο την τιμή και τους όρους πίστωσης. Παράλληλα, δεδομένου ότι παρουσιάζονταν συχνά στις επιχειρήσεις του κλάδου ελλείψεις αποθεμάτων εξ αιτίας της ανεπαρκούς χρηματοδότησης του κεφαλαίου κίνησης, οι πελάτες απευθύνονται σε περισσότερες επιχειρήσεις για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους καθώς δεν υπάρχει ουσιαστικό κόστος μεταστροφής (switching cost). Τα ανωτέρω οδηγούν, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, στη δημιουργία μιας ενιαίας ανταγωνιστικής αγοράς του συνόλου των χαλυβουργικών προϊόντων⁵⁸.

Άποψη της ΓΔΑ

43. Από την έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει, καταρχήν, ότι δραστηριοποιείται πλήθος διανομέων στην ελληνική αγορά τόσο σε πλατέα όσο και σε επιμήκη προϊόντα⁵⁹. Ωστόσο, για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, δεν κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω διάκρισης, καθόσον ακόμη και σε περίπτωση στενότερου ορισμού της αγοράς, ήτοι χωριστά για πλατέα και επιμήκη προϊόντα, δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα της ουσιαστικής αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης (βλ. κατωτέρω Ενότητα V).

Κανάλια/κέντρα διανομής

---

⁵⁶ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 354/V/2007- BRITISH STEEL / ΚΑΛΠΙΝΗΣ- ΣΙΜΟΣ και 398/V/2008- ΚΑΛΠΙΝΗΣ – ΣΙΜΟΣ/ ΑΦΟΙ ΤΡΙΓΩΝΗ/CONTALIA.

⁵⁷ Ως προς τυχόν υποκατηγορίες πλατέων προϊόντων (π.χ. λαμαρίνες ψυχρής έλασης, φύλλα θερμής έλασης, λαμαρίνες quarto) και επιμήκων προϊόντων (π.χ. ράβδοι θερμής έλασης, κοιλοδοκοί, σωλήνες, χονδρόσυρμα) και παρ' ότι η ΕΑ στο παρελθόν είχε ορίσει τη διανομή των σωλήνων και των συρμάτων διακριτά από τη διανομή των λοιπών επιμήκων προϊόντων (οι πωλήσεις των οποίων αντιστοιχούν περίπου στο 30% της συνολικής αγοράς των επιμήκων προϊόντων), η Ε.Επ. ορίζει διακριτά τις αγορές για υποκατηγορίες επιμήκων και πλατέων μόνο στο επίπεδο της παραγωγής, ενώ στο επίπεδο της διανομής, δεν υπάρχουν ενδείξεις που να δικαιολογούν την ύπαρξη διακριτών υποαγορών.

⁵⁸ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, τα πλατέα και επιμήκη προϊόντα χάλυβα παρουσιάζουν μεγάλη ομοιότητα και εναλλαξιμότητα, όσον αφορά τα χαρακτηριστικά ή την ποιότητα τους, καθώς έχουν όλα την ίδια σύσταση και η επεξεργασία τους δεν συνίσταται στην αλλαγή της σύστασής τους αλλά αποκλειστικά στη μορφοποίησή τους για διάφορες χρήσεις (βλ. έντυπο γνωστοποίησης).

⁵⁹ Βλ. και κατωτέρω Ενότητα IV.2 όπου αναφέρονται αναλυτικά τα μερίδια αγοράς κάθε επιχείρησης στα πλατέα και επιμήκη προϊόντα.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Αποφάσεις Ε.Επ. και Ε.Α.

44. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Επ.) σε προηγούμενες αποφάσεις της⁶⁰ έχει ορίσει ως διακριτές τις αγορές διανομής χαλυβουργικών προϊόντων μέσω α) κέντρων επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής (εφεξής και «Steel Service Centres») και β) κέντρων αποθήκευσης και διανομής (εφεξής και «Stockholding Centres»)⁶¹. Ενδεικτικά, στην απόφαση COMP/ECSC.1351- USINOR /ARBED/ ACERALIA (2001), αναφέρεται ότι τα Steel Service Centres αγοράζουν προϊόντα χάλυβα από τους παραγωγούς, τα οποία επεξεργάζονται εκτενώς με βάση τις ανάγκες των μεγάλων πελατών τους, κυρίως αυτοκινητοβιομηχανιών, κατασκευαστών λευκών συσκευών, έμπορων που διαθέτουν Stockholding Centres αλλά και λοιπών (ακόμα και μικρών) πελατών, ενώ επισημαίνεται ότι τα Steel Service Centres δραστηριοποιούνται μόνο στα πλατέα προϊόντα. Αντίθετα, τα Stockholding Centres απευθύνονται κυρίως (αν και όχι αποκλειστικά) σε μεσαίους και μικρούς πελάτες και διακινούν το σύνολο των χαλυβουργικών προϊόντων (ήτοι πλατέων και επιμήκων) τα οποία αγοράζουν και μεταπωλούν προβαίνοντας κατά περίπτωση σε μικρής προστιθέμενης αξίας επεξεργασία (όπως κοπή). Ως εκ τούτου, τα δύο είδη κέντρων διαθέτουν διαφορετικά μηχανήματα προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις κύριες δραστηριότητες επεξεργασίας τους⁶².
45. Ο εν λόγω διαχωρισμός των καναλιών διανομής σε Steel Service Centres και Stockholding Centres διατηρείται και σε επόμενες Ευρωπαϊκές αποφάσεις, ακόμα και στις πλέον πρόσφατες⁶³, αν και υπάρχουν περιπτώσεις όπου εγείρονται αμφιβολίες ως προς τη σαφή διάκριση των δύο σχετικών αγορών/ καναλιών διανομής. Ενδεικτικά στην απόφαση M.6471-OUTOKUMPU/INOXUM (2012), παρότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων συμφωνεί⁶⁴ στη διάκριση μεταξύ των καναλιών διανομής και κάποιοι πελάτες αναγνωρίζουν ότι τα Steel Service Centres δύναται να διαθέτουν ευρύτερη γκάμα και υψηλότερο απόθεμα προϊόντων από τα Stockholding Centres, το 95% των διανομέων θεωρεί ότι τα Steel Service Centres και τα Stockholding Centres ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Παράλληλα, το 75% των πελατών αγοράζει και από τα δύο κέντρα, τα οποία εκτιμά ότι ανταγωνίζονται μεταξύ τους, ενώ οι προσφερόμενες υπηρεσίες επεξεργασίας (π.χ. κοπής) προσφέρονται κατά περίπτωση και από Steel

⁶⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις M.4137- MITTAL /ARCELOR (2006), M.5072- AMSSC / BE GROUP /JV (2008), M.7155- SSAB / RAUTARUUKKI (2014), M.7461-AMDS ITALIA/ CLN/ JV (2015), M.8444-ARCELORMITTAL/ILVA (2018) και M.9317-ARCELORMITTAL / CLN / ILVA SSCS (2019).

⁶¹ Σε κάποιες Ευρωπαϊκές αποφάσεις (βλ. ενδεικτικά COMP/ECSC-1351USINOR /ARBED/ ACERALIA (2001), M.4137- MITTAL /ARCELOR (2006) και M.5211-OUTOKUMPU/SOGEPAR (2008)), ορίζεται και ένα τρίτο κανάλι διανομής, τα κέντρα οξυγονοκοπής (oxycutting centres), τα οποία επεξεργάζονται και διανέμουν μόνο ειδικές λαμαρίνες μεγάλου πάχους (quarto plates). Ωστόσο, στην ελληνική επικράτεια δεν υπάρχουν εξειδικευμένα κέντρα με μοναδικό αντικείμενο δραστηριότητας την οξυγονοκοπή και επεξεργασίας των εν λόγω προϊόντων (υπ' αριθ. πρωτ. 5277/12.06.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας).

⁶² Βλ. ενδεικτικά απόφαση M.5072- AMSSC / BE GROUP /JV (2008), παρ. 12.

⁶³ Βλ. ανωτέρω υποσημείωση 60 για αποφάσεις των ετών 2018-2019.

⁶⁴ Βλ. παρ. 225 και επομ. Η απόφαση αφορά σε διανομή προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα σε πλήθος ευρωπαϊκών χωρών. Ο ορισμός της σχετικής αγοράς παραμένει ανοικτός, αφού σε κάθε περίπτωση δεν μεταβάλλεται η ουσιαστική αξιολόγηση της συγκέντρωσης

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Service Centres και από Stockholding Centres, όπως προκύπτει από συγκριτικό πίνακα υπηρεσιών που παρατίθεται στην απόφαση. Παρόμοιες επιφυλάξεις διατυπώνονται και στην απόφαση M.7138 - THYSSENKRUPP/ ACCIAI SPECIALI TERNI/ OUTOKUMPU VDM (2014), όπου αναφέρεται ότι η πλειοψηφία των διανομέων και των πελατών τους συμφωνεί μεν ότι τα Steel Service Centres δύναται να προσφέρουν πρόσθετες υπηρεσίες επεξεργασίας στους πελάτες τους και να διαφοροποιούνται ως προς τις τιμές και τους χρόνους παράδοσης σε σχέση με τα Stockholding Centres, αλλά παράλληλα αναγνωρίζει ότι τα δύο κέντρα ανταγωνίζονται μεταξύ τους, κυρίως σε ότι αφορά τις αγορές τυποποιημένων προϊόντων⁶⁵.

46. Επισημαίνεται ότι στις ΕΑ 354/V/2007- BRITISH STEEL / ΚΑΛΠΙΝΗΣ- ΣΙΜΟΣ και 398/V/2008- ΚΑΛΠΙΝΗΣ – ΣΙΜΟΣ/ ΑΦΟΙ ΤΡΙΓΩΝΗ/CONTALIA που αφορούν σε διανομή χαλυβουργικών προϊόντων, δεν ορίστηκε διακριτή αγορά ανάλογα με το κανάλι/κέντρο διανομής (Steel Service Centres και Stockholding Centres).

Άποψη γνωστοποιούσας

47. Η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι με βάση τα δεδομένα στην ελληνική αγορά, η σχετική αγορά διανομής χαλυβουργικών προϊόντων μέσω Steel Steel Service Centres και Stockholding Centres πρέπει να οριστεί ως ενιαία. Συγκεκριμένα, ισχυρίζεται⁶⁶ ότι «[σ]τις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες, τα steel service centers είναι ιδιαιτέρως ανεπτυγμένα, και διαφέρουν από τα stockholding, καθώς οι έμποροι προβαίνουν σε εκτεταμένη μεταποίηση των χαλυβουργικών προϊόντων για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του πελατολογίου τους, το οποίο αποτελείται από μεγάλες βιομηχανίες, όπως αυτοκινητοβιομηχανίες και μεγάλα εργοστάσια λευκών και κιτρίνων συσκευών... Εν αντιθέσει, η ελληνική αγορά χαλυβουργικών προϊόντων είναι συρρικνωμένη, με κύριους πελάτες τις μικρές σε μέγεθος βιοτεχνίες. Έτσι, η μεταποίηση, στην οποία υποβάλλουν τα χαλυβουργικά προϊόντα οι επιχειρήσεις του κλάδου στην Ελλάδα, είναι μικρής προστιθέμενης αξίας... και επιτελεί λειτουργία υποβοηθητική της εμπορίας... Περαιτέρω, σε αρκετές περιπτώσεις μικρότεροι έμποροι που δεν διαθέτουν κέντρο επεξεργασίας αναθέτουν την επεξεργασία των χαλυβουργικών προϊόντων που πωλούν σε τελικούς πελάτες τους σε ανταγωνιστές που διαθέτουν κέντρα επεξεργασίας ... τελικά ο πελάτης δύναται να απευθυνθεί στον ίδιο έμπορο για την προμήθεια τόσο κατεργασμένων όσο και ακατέργαστων προϊόντων χάλυβα».

Άποψη της ΓΔΑ

48. Από την έρευνα της Υπηρεσίας, καταρχήν εγείρονται αμφιβολίες ως προς την ανάγκη διάκρισης των κέντρων διανομής χαλυβουργικών προϊόντων στην ελληνική επικράτεια. Συγκεκριμένα, το εκτιμώμενο κόστος επεξεργασίας στα Steel Service Centres των

⁶⁵ Βλ. παρ. 14-15. Η απόφαση αφορά σε διανομή προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα σε χώρες της Βόρειας και Κεντρικής Ευρώπης. Ο ορισμός της αγοράς παραμένει ανοικτός καθώς από την έρευνα δεν προκύπτουν ασφαλή συμπεράσματα για τη διάκριση μεταξύ των καναλιών διανομής, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν μεταβάλλεται η ουσιαστική αξιολόγηση της συγκέντρωσης.

⁶⁶ Υπ' αριθ.πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή της ΣΙΔΑΜΑ.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

συμμετεχουσών αποτελεί ένα ελάχιστο τμήμα (μόλις το [...] περίπου) του συνολικού κόστους (υλικών και επεξεργασίας)⁶⁷. Επιβεβαιώνεται ότι πραγματοποιούνται συναλλαγές μεταξύ εμπόρων που διαθέτουν Steel Service Centers και αυτών που διαθέτουν Stockholding Centres⁶⁸, αλλά και μεταξύ εμπόρων που διαθέτουν την ίδια κατηγορία κέντρου. Συναφώς και ως προς το εύρος / γκάμα των προσφερόμενων προϊόντων και το ύψος των αποθεμάτων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η γενικότερη οικονομική κρίση και η ρευστότητα του κλάδου σε συνδυασμό με τη μειωμένη ζήτηση δύναται να επηρεάζει το ύψος των αποθεμάτων και το εύρος των προϊόντων που επιλέγει να διατηρεί μια επιχείρηση. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση της ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ, σύμφωνα με την οποία *«συνεργαζόμαστε με όλους [σ.σ ανταγωνιστές] στην περίπτωση που ξεμείνουμε από κάποια υλικά, όπως και οι ανταγωνιστές μας συνεργάζονται μαζί μας αν παραστεί ανάγκη»*. Περαιτέρω, σε αντίθεση με τις αποφάσεις της Ε.Επ. όπου τα Steel Service Centres δραστηριοποιούνται συνήθως μόνο σε πλατέα προϊόντα⁶⁹, οι μεγάλες εταιρίες με Steel Service Centres στην ελληνική επικράτεια που δραστηριοποιούνται στα πλατέα προϊόντα (με μόνη εξαίρεση την εταιρία ΒΡΥΚΟ), δραστηριοποιούνται και μάλιστα με παρόμοια ή/και υψηλότερα μερίδια⁷⁰ στη διανομή επιμήκων προϊόντων (όπως ενδεικτικά οι ΣΙΔΑΜΑ, ΕΛΑΣΤΡΟΝ, ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ, ΜΠΗΤΡΟΣ, ΠΡΟ. ΜΕΤΑΛ. ΚΡΗΤΗΣ). Εκτιμάται ωστόσο, ότι στην ελληνική αγορά δραστηριοποιούνται και πλήθος μικρών εταιριών – διανομέων, οι εγκαταστάσεις των οποίων λειτουργούν απλά ως αποθήκες προσωρινής φύλαξης εμπορευμάτων προς μεταπώληση και στις οποίες δεν παρέχονται υπηρεσίες επεξεργασίας.

49. Σε κάθε περίπτωση, περαιτέρω διερεύνηση του θέματος παρέλκει, για τους λόγους που εξηγούνται κατωτέρω. Με βάση τις απαντήσεις του συνόλου των εταιριών για τις οποίες διεξήχθη έρευνα εν προκειμένω⁷¹ στην ελληνική αγορά διανομής πλατεών και επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, πέραν της γνωστοποιούσας, δραστηριοποιούνται δέκα (10) μεγάλες επιχειρήσεις (κάποιες εκ των οποίων διαθέτουν Steel Service Centres και κάποιες Stockholding Centres)⁷². Κάθε μια από τις εν λόγω εταιρίες, εκτιμάται ότι αποτελεί άμεσο ανταγωνιστή των συμμετεχουσών, κατά δήλωση όχι μόνο της γνωστοποιούσας, αλλά και κάθε μιας εκ των ίδιων των επιχειρήσεων. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω και για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, ακόμα και αν η αγορά οριστεί μόνο ως η διανομή χαλυβουργικών προϊόντων μέσω των συγκεκριμένων εταιριών δεν

⁶⁷ Υπ' αριθ.πρωτ. 5277/12.06.2020 και 4780/02.06.2020 επιστολές της ΣΙΔΑΜΑ (που αφορούν στο κόστος της ΣΙΔΑΜΑ και της ΜΠΗΤΡΟΣ αντίστοιχα).

⁶⁸ Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το ποσοστό των πωλήσεων από τα Steel Service Centres σε Stockholding Centres που αφορούν σε προϊόντα που έχουν υποστεί επεξεργασία.

⁶⁹ Βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις COMP/ECSC.1351- USINOR /ARBED/ ACERALIA (2001), M.4137-MITTAL /ARCELOR (2006), M.5072- AMSSC / BE GROUP /JV (2008), M 6737 - RUUKKI/ CAPMAN/ FORTACO (2013), M.7461-AMDS ITALIA/ CLN/ JV (2015) και M.8444-ARCELORMITTAL/ILVA (2018). Πρβλ. ωστόσο M.5211- OUTOKUMPU/SOGEPAR (2008), M 6471 – Outokumpu/INOXUM (2012) όπου αναφέρεται ότι τα steel service centres διανέμουν και επιμήκη προϊόντα.

⁷⁰ Βλ. κατωτέρω Πίνακες 3 και 5 για τα μερίδια αγοράς έκαστης επιχείρησης σε πλατέα και επιμήκη προϊόντα.

⁷¹ Βλ. ανωτέρω Ενότητα III.3.

⁷² Οι επωνυμίες και το προφίλ των εταιριών περιγράφεται στην Ενότητα III.3 ανωτέρω.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

μεταβάλλεται το αποτέλεσμα της ουσιαστικής αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης (βλ. κατωτέρω Ενότητα V).

Τελικές παρατηρήσεις

50. Εν κατακλείδι, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η υπό εξέταση συγκέντρωση αφορά στις σχετικές προϊόντικές αγορές: α) διανομής πλατεών χαλυβουργικών προϊόντων και β) διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων.
51. Ως προς τη γεωγραφική διάσταση της αγοράς και λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία της Ε.Α.⁷³ και της Ε.Επ.⁷⁴, στις συνθήκες της προκείμενης υπόθεσης, η σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η ελληνική επικράτεια.

IV.2 Μέγεθος - Μεριδια Αγοράς - Ανταγωνισμός

IV.2.1 Η αγορά διανομής πλατεών προϊόντων

52. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το μέγεθος της αγοράς διανομής πλατεών προϊόντων για την τριετία 2017-2019 εκτιμάται σε 488 εκ. ευρώ, 666 εκ. ευρώ και 506 εκ. ευρώ αντίστοιχα⁷⁵, με τις εκτιμήσεις να βασίζονται εν μέρει στην μακροχρόνια εμπειρία της στην αγορά και εν μέρει σε στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής⁷⁶. Στον παρακάτω Πίνακα παρατίθενται τα πανελλαδικά μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στην υπό εξέταση συγκέντρωση, καθώς και των κυριοτέρων ανταγωνιστών τους⁷⁷, με βάση τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας για το μέγεθος της αγοράς και τα συλλεχθέντα στοιχεία πωλήσεων έκαστης εκ των εννέα (9) επιχειρήσεων από την Υπηρεσία.

⁷³ Βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις ΕΑ 354/V/2007- BRITISH STEEL / ΚΑΛΠΙΝΗΣ- ΣΙΜΟΣ και 398/V/2008- ΚΑΛΠΙΝΗΣ – ΣΙΜΟΣ/ ΑΦΟΙ ΤΡΙΓΩΝΗ/CONTALIA.

⁷⁴ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις M.8159-ARCELORMITTAL/CELLINO/JV(2017), M.8444-ARCELORMITTAL/ILVA (2018) και M.9317-ARCELORMITTAL / CLN / ILVA SSCS (2019), όπου η γεωγραφική αγορά αναφέρεται ως εθνική, χωρίς να αποκλείεται και τυχόν ευρύτερος ορισμός, συμπεριλαμβανομένων γειτονικών χωρών («national or at most cross-border regional»). Σε κάθε περίπτωση, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, η ελληνική επικράτεια είναι ο στενότερος δυνατός ορισμός της αγοράς.

⁷⁵ Βλ. έντυπο γνωστοποίησης (σχετ. 23). Η συνολική εγχώρια φαινομενική κατανάλωση περιλαμβάνει το σύνολο των πωλήσεων χαλυβουργικών προϊόντων, ήτοι πωλήσεις τόσο από παραγωγούς σε τελικούς χρήστες (χωρίς τη διαμεσολάβηση εμπόρων) όσο και πωλήσεις διανομέων – εμπόρων που διαθέτουν Steel Service Centres, Stockholding Centres και μικρές αποθήκες.

⁷⁶ Παρότι η γνωστοποιούσα προσκόμισε στην Υπηρεσία (υπ' αριθ. πρωτ.4780/02.06.2020) τα πρωτογενή στοιχεία που έχει λάβει από την ΕΛ.ΣΤΑΤ για εισαγωγές, εξαγωγές και παραγωγή, δεν κατέστη εφικτή η επαλήθευση του συνόλου των στοιχείων, καθώς η κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ δεν ταυτίζεται με αυτή των σχετικών αγορών (ήτοι πλατέα και επιμήκη χαλυβουργικά προϊόντα), ενώ η περιγραφή κάποιων εκ των εκατοντάδων κωδικών προϊόντων, όπως αποτυπώνονται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ, είναι ασαφής και ως εκ τούτου ανεπαρκής για την κατάταξή τους στις προαναφερθείσες κατηγορίες ή/και την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις ανωτέρω σχετικές αγορές. Περαιτέρω, δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το σύνολο των υπό εξέταση χαλυβουργικών προϊόντων.

⁷⁷ Προς αποφυγή διπλομετρήσεων, από τις πωλήσεις έκαστης εκ των ανταγωνιστριών έχουν αφαιρεθεί τυχόν πωλήσεις προς τις λοιπές εταιρίες που αναφέρονται στον Πίνακα. Το σύνολο των εν λόγω πωλήσεων ανέρχεται σε [...] ευρώ (στοιχεία έτους 2019).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Πίνακας 3: Πλατέα προϊόντα
Μέγεθος αγοράς (βάσει εκτιμήσεων της γνωστοποιούσας) και
μερίδια αγοράς (βάσει προσκομισθέντων στοιχείων πωλήσεων)

	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ			ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ΣΙΔΑΜΑ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΜΠΗΤΡΟΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥ ΣΩΝ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[5-10]%	[10-15]%
ΒΡΥΚΟ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%
ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΒΙΕΜΕΤΑΛ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΠΡΟ. ΜΕΤΑΛ. ΚΡΗΤΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΛΟΙΠΟΙ	[...]	[...]	[...]	[65-75]%	[65-75]%	[65-75]%
ΣΥΝΟΛΟ	488.262.125	666.019.640	505.680.488	100%	100%	100%

Πηγή: Έντυπο γνωστοποίησης και επεξεργασία ΓΔΑ στοιχείων πωλήσεων από την 4780/02.06.2020 επιστολή της ΣΙΔΑΜΑ καθώς και τις απαντήσεις των ανταγωνιστών (βλ. Ενότητα III.4)

53. Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι οι ΒΡΥΚΟ και ΣΙΔΑΜΑ ηγούνται με βάση τα μερίδια αγοράς στην κατηγορία των πλατεών προϊόντων, με ποσοστό της τάξεως του [5-10]% έκαστη το 2019. Στην τρίτη θέση ακολουθεί η ΕΛΑΣΤΡΟΝ με μερίδιο αγοράς της τάξεως του [5-10]%, ενώ οι πωλήσεις των ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κυμαίνονται σε χαμηλότερα επίπεδα. Η ΜΠΗΤΡΟΣ είναι στην 6^η θέση, με μερίδιο αγοράς της τάξεως του [0-5]%, ενώ οι ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ, ΒΙΕΜΕΤΑΛ και ΠΡΟ.ΜΕΤΑΛ ΚΡΗΤΗΣ διαθέτουν ακόμα χαμηλότερα μερίδια αγοράς. Από τον πίνακα προκύπτει ότι στην αγορά υπάρχει μεγάλη διασπορά, καθώς οι λοιπές επιχειρήσεις διαθέτουν μερίδιο αγοράς [65-75]% περίπου. Ως εκ τούτου και με βάση την εκτίμηση της γνωστοποιούσας για το μέγεθος της αγοράς, το αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών δεν ξεπερνά το [10-15]%, ενώ το επαυξητικό μερίδιο κρίνεται ως ιδιαίτερα χαμηλό, οπότε η εν λόγω σχετική αγορά δεν συνιστά «επηρεαζόμενη αγορά»⁷⁸.

54. Επισημαίνεται ότι τόσο η [...] ⁷⁹ όσο και η [...] εκτιμούν την αγορά σε παρόμοιο επίπεδο με τη γνωστοποιούσα για το έτος 2019, ήτοι στα 500 εκ. περίπου, ενώ η αντίστοιχη εκτίμηση της [...] κυμαίνεται λίγο χαμηλότερα στα 420 εκ ευρώ. [...] εκτιμά την αγορά

⁷⁸ Για τον ορισμό μιας σχετικής αγοράς ως επηρεαζόμενης, βλ. ανωτέρω παρ. 36.

⁷⁹ Η εκτίμηση της [...] δίδεται σε όγκο (τόνους) και η αξία υπολογίζεται με τιμή [...] ευρώ/τόνο (μέση τιμή όπως διαμορφώνεται από το σύνολο των προσκομισθέντων πωλήσεων, σε όγκο και αξία, από τις εννέα εταιρίες).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

στα 300 εκ. ευρώ περίπου, ενώ η [...] στα 260 εκ ευρώ. Τέλος⁸⁰, η [...] αναφέρει ότι η αγορά είναι της τάξης των 165 εκ. ευρώ, με την επισήμανση ότι τα εν λόγω στοιχεία βασίζονται κυρίως σε δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις εταιριών του κλάδου. Ως εκ τούτου, η εκτίμησή της πλησιάζει το μέγεθος της αγοράς όπως αυτό αποτυπώνεται κατωτέρω (βλ. Πίνακα 4).

55. Όπως προαναφέρθηκε, η ΓΔΑ στα πλαίσια της αξιολόγησης της υπό κρίση πράξης απευθύνθηκε στις κυριότερες εταιρίες του κλάδου, κάθε μια εκ των οποίων δήλωσε ότι η ίδια αλλά και οι λοιπές εταιρίες που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα αποτελούν ανταγωνιστές των συμμετεχουσών. Υπό αυτό το πρίσμα, παρατίθενται κατωτέρω το μέγεθος και τα μερίδια αγοράς στα πλατιά προϊόντα βάσει πωλήσεων μόνο των εν λόγω εννέα (9) εταιριών⁸¹.

Πίνακας 4: Πλατιά προϊόντα
Μέγεθος και μερίδα αγοράς για τις 9 κυριότερες εταιρίες
(βάσει προσκομισθέντων στοιχείων πωλήσεων)

	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ			ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ΣΙΔΑΜΑ	[...]	[...]	[...]	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
ΜΠΗΤΡΟΣ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΩΝ	[...]	[...]	[...]	[35-45]%	[35-45]%	[25-35]%
ΒΡΥΚΟ	[...]	[...]	[...]	[25-35]%	[25-35]%	[25-35]%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[5-10]%	[5-10]%
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%
ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%
ΒΙΕΜΕΤΑΛ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΠΡΟ. ΜΕΤΑΛ. ΚΡΗΤΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΟ	155.724.389	181.757.703	177.350.961	100%	100%	100%

Πηγή: Επεξεργασία ΓΔΑ στοιχείων από τη 4780/02.06.2020 επιστολή της ΣΙΔΑΜΑ καθώς και των ανταγωνιστών (βλ. Ενότητα III.4)

56. Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι εφόσον η αγορά ορισθεί μόνο ως το σύνολο των πωλήσεων των εννέα (9) μεγαλύτερων εταιριών του κλάδου, παρουσιάζεται σημαντικός βαθμός επικάλυψης (άνω του 15%) μεταξύ των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών, ήτοι η εν λόγω αγορά είναι «επηρεαζόμενη»⁸².

57. Ακόμα όμως και υπό αυτή τη θεώρηση, κατά την εξεταζόμενη περίοδο (2017-2019), το μερίδιο της ΣΙΔΑΜΑ είναι της τάξεως του [25-35]%, το επαυξητικό μερίδιο της

⁸⁰ Οι λοιπές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην αγορά διανομής πλατέων προϊόντων είτε δεν απάντησαν στο συγκεκριμένο ερώτημα είτε προέβησαν σε κάποια εκτίμηση με την επιφύλαξη ότι «μπορεί να απέχει πολύ από την πραγματικότητα» (υπ' αριθ. [...]). Καμία εταιρία δεν προσκόμισε υποστηρικτικά στοιχεία προς επίρρωση των ισχυρισμών της περί του μεγέθους της αγοράς.

⁸¹ Οι εταιρίες ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ και ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ δεν δραστηριοποιούνται ενεργά στα πλατιά προϊόντα, καθώς οι πωλήσεις έκαστης κατ' έτος δεν ξεπερνούν τις [...] ευρώ.

⁸² Για τον ορισμό μιας σχετικής αγοράς ως επηρεαζόμενης, βλ. ανωτέρω παρ. 36.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

ΜΠΗΤΡΟΣ στο [5-10]% οπότε το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στα πλατέα προϊόντα δεν ξεπερνά το [35-45]%, στην ελληνική επικράτεια, με μερίδιο [25-35]% το 2019. Ακολουθεί η εταιρία ΒΡΥΚΟ με [25-35]% (στοιχεία έτους 2019) και η ΕΛΑΣΤΡΟΝ με [15-25]%, ενώ οι ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ διαθέτουν μερίδιο της τάξεως του [5-10]%, έκαστη. Για λόγους πληρότητας, επισημαίνεται ότι τα μερίδια σε όγκο (τόνους) δεν διαφοροποιούνται ουσιωδώς από τα προαναφερθέντα μερίδια σε αξία.

IV.2.2 Η αγορά διανομής επιμήκων προϊόντων

58. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το μέγεθος της αγοράς διανομής επιμήκων προϊόντων εκτιμάται⁸³ σε 164 εκ. ευρώ για το έτος 2017 και σε 210 εκ. ευρώ περίπου για τα έτη 2018-2019, με τις εκτιμήσεις να βασίζονται εν μέρει στην μακροχρόνια εμπειρία της στην αγορά και εν μέρει σε στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής⁸⁴. Στον παρακάτω Πίνακα παρατίθενται τα πανελλαδικά μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στην υπό εξέταση συγκέντρωση, καθώς και των κυριοτέρων ανταγωνιστών τους⁸⁵, με βάση τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας για το μέγεθος της αγοράς και τα συλλεχθέντα στοιχεία πωλήσεων έκαστης εκ των δέκα (10) επιχειρήσεων από την Υπηρεσία.

Πίνακας 5: Επιμήκη προϊόντα
Μέγεθος αγοράς (βάσει εκτιμήσεων της γνωστοποιούσας) και
μερίδια αγοράς (βάσει προσκομισθέντων στοιχείων πωλήσεων)

	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ			ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ΣΙΔΑΜΑ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
ΜΠΗΤΡΟΣ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΩΝ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[5-10]%	[5-10]%
ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΠΡΟ. ΜΕΤΑΛ. ΚΡΗΤΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΒΙΕΜΕΤΑΛ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΛΟΙΠΟΙ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[25-35]%	[25-35]%
ΣΥΝΟΛΟ	164.324.093	209.798.172	208.043.130	100%	100%	100%

⁸³ Βλ. έντυπο γνωστοποίησης (σχετ. 23) καθώς και υπ' αριθ.πρωτ. 5735/23.06.2020 (εγγώρια φαινομενική κατανάλωση) και 4780/02.06.2020 επιστολής της ΣΙΔΑΜΑ, με διευκρινίσεις επί των σωλήνων και των συρματουργικών προϊόντων.

⁸⁴ Βλ. ανωτέρω υποσημείωση 76 σχετικά με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

⁸⁵ Προς αποφυγή διπλομετρήσεων, από τις πωλήσεις έκαστης εκ των ανταγωνιστριών έχουν αφαιρεθεί τυχόν πωλήσεις προς τις λοιπές εταιρίες που αναφέρονται στον Πίνακα. Το σύνολο των εν λόγω πωλήσεων ανέρχεται σε [...] ευρώ (στοιχεία έτους 2019).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Πηγή: Έντυπο γνωστοποίηση και υπ' αριθ.πρωτ. 5735/23.06.2020 και 4780/02.06.2020 επιστολές της ΣΙΔΑΜΑ καθώς και επεξεργασία ΓΔΑ στοιχείων πωλήσεων των ανταγωνιστών (βλ. Ενότητα III.4)

59. Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι οι ΕΛΑΣΤΡΟΝ και ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ ηγούνται της κατηγορίας των επιμήκων προϊόντων με μερίδιο της τάξεως του [15-25]% και [10-15]% αντίστοιχα το έτος 2019. Ακολουθούν οι ΣΙΔΑΜΑ και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ με μερίδιο της τάξεως του [5-10]%, ενώ η ΜΠΗΤΡΟΣ είναι στην 5^η θέση, με μερίδιο της τάξεως του [5-10]%. Οι πωλήσεις των ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ, ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ, ΠΡΟ.ΜΕΤΑΛ ΚΡΗΤΗΣ και ΒΙΕΜΕΤΑΛ κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα. Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στοιχεία, οι λοιποί έμποροι διαθέτουν μερίδιο της τάξεως του [25-35]% (τη διετία 2018-2019). Ως εκ τούτου και με βάση την εκτίμηση της γνωστοποιούσας για το μέγεθος της αγοράς διανομής των επιμήκων προϊόντων, η εν λόγω αγορά ορίζεται ως «επηρεαζόμενη»⁸⁶ καθώς το αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών στα επιμήκη προϊόντα είναι της τάξεως του [15-25]% το 2017 και το [15-25]% τη διετία 2018-2019. Σημειώνεται ωστόσο ότι το επαυξητικό μερίδιο της ΜΠΗΤΡΟΣ είναι σταθερά κάτω του [10-15]%.
60. Επισημαίνεται ότι η [...] ⁸⁷, όπως και [...] εκτιμούν την αγορά σε παρόμοιο επίπεδο με τη γνωστοποιούσα για το έτος 2019, ήτοι στα 200 εκ. περίπου, ενώ η αντίστοιχη εκτίμηση των [...] κυμαίνεται λίγο χαμηλότερα στα 160 εκ ευρώ περίπου. Τέλος, οι [...] ⁸⁸ εκτιμούν την αγορά πολύ χαμηλότερα, στα 85 – 100 εκ ευρώ.
61. Όπως προαναφέρθηκε, η ΓΔΑ στα πλαίσια της αξιολόγησης της υπό κρίση πράξης απευθύνθηκε στις κυριότερες εταιρίες του κλάδου, κάθε μια εκ των οποίων δήλωσε ότι η ίδια αλλά και οι λοιπές εταιρίες που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα αποτελούν ανταγωνιστές των συμμετεχουσών. Υπό αυτό το πρίσμα, παρατίθενται κατωτέρω το μέγεθος και τα μερίδια αγοράς διανομής στα επιμήκη προϊόντα βάσει πωλήσεων μόνο των εν λόγω δέκα (10) εταιριών.

Πίνακας 6: Επιμήκη προϊόντα
Μέγεθος και μερίδα αγοράς για τις κυριότερες 10 εταιρίες
(βάσει προσκομισθέντων στοιχείων πωλήσεων)

	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ			ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ΣΙΔΑΜΑ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[10-15]%	[10-15]%
ΜΠΗΤΡΟΣ	[...]	[...]	[...]	[10-15]%	[10-15]%	[5-10]%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΩΝ	[...]	[...]	[...]	[25-35]%	[15-25]%	[15-25]%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[15-25]%	[15-25]%
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[15-25]%	[10-15]%	[10-15]%
ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%

⁸⁶ Για τον ορισμό μιας σχετικής αγοράς ως επηρεαζόμενης, βλ. ανωτέρω παρ. 36.

⁸⁷ Η [...] επισημαίνει ότι τα εν λόγω στοιχεία βασίζονται κυρίως σε δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις εταιριών του κλάδου.

⁸⁸ Κατά τον υπολογισμό της εγχώριας φαινομενικής κατανάλωσης, η εταιρία δηλώνει αδυναμία να εκτιμήσει την εγχώρια παραγωγή επιμήκων προϊόντων, ενώ δεν έχουν αφαιρεθεί οι εξαγωγές.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ	[...]	[...]	[...]	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΠΡΟ. ΜΕΤΑΛ. ΚΡΗΤΗΣ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΒΙΕΜΕΤΑΛ	[...]	[...]	[...]	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΟ	136.326.754	141.404.515	145.694.100	100%	100%	100%

Πηγή: Επεξεργασία ΓΔΑ στοιχείων από την 4780/02.06.2020 επιστολή της ΣΙΔΑΜΑ καθώς και των ανταγωνιστών (βλ. Ενότητα III.4)

62. Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι ακόμα και αν η αγορά οριστεί μόνο ως το σύνολο των πωλήσεων των δέκα (10) μεγαλύτερων εταιριών του κλάδου, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στα επιμήκη προϊόντα δεν ξεπερνά το [25-35]% στην ελληνική επικράτεια κατά την εξεταζόμενη περίοδο (2017-2019). Ακολουθούν οι ΕΛΑΣΤΡΟΝ, ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, με μερίδια [25-35]%, [15-25]% και [10-15]% αντίστοιχα (στοιχεία έτους 2019). Για λόγους πληρότητας, επισημαίνεται ότι τα μερίδια σε όγκο (τόνους) δεν διαφοροποιούνται ουσιωδώς από τα προαναφερθέντα μερίδια σε αξία.

IV.2.3 Δείκτης HHI

63. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται εκτίμηση για το δείκτη συγκέντρωσης *Herfindahl-Hirschman* (HHI) πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, για τις αγορές των πλατεών και επιμήκων προϊόντων, βάσει των μεριδίων αγοράς έτους 2019 με το στενότερο δυνατό ορισμό της αγοράς⁸⁹, ήτοι βάσει πωλήσεων μόνο των κυριότερων εταιριών (όπως αποτυπώθηκαν στους Πίνακες 4 και 6 ανωτέρω).

Πίνακας 7: Δείκτης HHI
(βάσει προσκομισθέντων στοιχείων πωλήσεων)

2019	Δείκτης HHI Αγορά πλατεών	Δείκτης HHI Αγορά επιμήκων
Προ της συγκέντρωσης	2041	1351
Μετά τη συγκέντρωση	2349	1588
Μεταβολή (Δ)	308	237

64. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι για τα πλατέα προϊόντα, ο δείκτης ήταν πριν τη συγκέντρωση στις 2000 μονάδες, ενώ μετά τη συγκέντρωση ξεπερνά τις 2000, με τη μεταβολή του (δέλτα) να είναι της τάξεως του 300 μονάδων. Αντίστοιχα, για τα επιμήκη προϊόντα, ο δείκτης είναι μεταξύ 1000 και 2000 μονάδων, με τη μεταβολή του (δέλτα) να είναι μικρότερη των 250 μονάδων.

IV.2.4 Λοιπές παρατηρήσεις – Ανταγωνιστικές συνθήκες

⁸⁹ Ο δείκτης HHI δεν δύναται να υπολογιστεί για την αγορά διανομής (τόσο σε πλατέα όσο και σε επιμήκη προϊόντα) με βάση την εκτίμηση της γνωστοποιούσας, καθώς δεν είναι γνωστός ο αριθμός των λοιπών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

65. Τα χαλυβουργικά προϊόντα⁹⁰ ανήκουν στην αγορά βασικών αγαθών (commodities), γεγονός που κάνει την τιμή πώλησης τον βασικότερο παράγοντα επιλογής για τους πελάτες. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων είναι τα ίδια, ανεξάρτητα από τον διανομέα. Οι τιμές των προϊόντων χάλυβα επηρεάζονται κυρίως από την κατάσταση στη διεθνή αγορά χάλυβα και από τον ανταγωνισμό στην εγχώρια αγορά διανομής. Δεν διαπιστώνονται ιδιαίτερα νομικά ή πραγματικά εμπόδια εισόδου στην αγορά, αν και αναγνωρίζεται ότι η πλειοψηφία των μεγάλων εταιριών του κλάδου δραστηριοποιείται μακροχρόνια στην ελληνική επικράτεια. Η ζήτηση μειώθηκε τα τελευταία χρόνια, λόγω κυρίως της συνεχιζόμενης ύφεσης στην κατασκευαστική δραστηριότητα, ενώ οι εταιρίες προσβλέπουν στα λίγα αλλά σημαντικά δημόσια οικοδομικά έργα που αναμένεται να εκκινήσουν στο μέλλον.
66. Αναφορικά με τους πελάτες θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν υπάρχουν συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας μεταξύ διανομέων και τελικών πελατών. Οι πελάτες μπορούν να προμηθευτούν τα ίδια προϊόντα από πολλές εκ των εταιριών του κλάδου και, επομένως, εκτιμάται ότι η επιλογή τους βασίζεται κυρίως στην τιμή πώλησης και τους όρους πίστωσης, στη διαθεσιμότητα των προϊόντων / πιθανό χρόνο παράδοσης, την ποικιλία των προσφερόμενων ειδών κλπ. Οι πελάτες δεν επιβαρύνονται οποιοδήποτε κόστος μεταστροφής σε περίπτωση αλλαγής προμηθευτή (switching costs) και οι εταιρίες διανομής φαίνεται να έχουν διεσπαρμένη πελατειακή βάση. Ως προς τους προμηθευτές των διανομέων, αυτοί δύναται να είναι μεγάλοι παραγωγοί/εισαγωγείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό (από εργοστάσια ή/και κέντρα διανομής σε Τουρκία, Ουκρανία, Ισπανία, Βαλκανικές χώρες κλπ), το μέγεθος και οι δυνατότητες παραγωγής των οποίων εκτιμάται ότι καλύπτουν πλήρως τυχόν ζήτηση από σχετικά μικρές χώρες όπως η Ελλάδα.

IV.2.5 Οι απόψεις της γνωστοποιούσας και των ανταγωνιστών για τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης

67. Ως προς τις επιπτώσεις της συγκέντρωσης στους καταναλωτές, η γνωστοποιούσα εκτιμά ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς των εταιριών μετά την ολοκλήρωση της Συναλλαγής θα είναι της τάξεως του [...] στα πλατιά προϊόντα, οπότε *«αυτό το ποσοστό δεν μπορεί να συντελέσει στον περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά»*. Σχετικά με τα επιμήκη προϊόντα, όπου το μερίδιο αγοράς είναι μεγαλύτερο, επισημαίνεται ότι α) για τους μεγάλους πελάτες, ήτοι πελάτες που ανήκουν στον κατασκευαστικό τομέα, *«οι τιμές και οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι πολύ σκληρές και τα περιθώρια εξαιρετικά χαμηλά. Σημειώνεται ότι οι μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες δεν απευθύνονται αποκλειστικά στους εμπόρους αλλά και απ' ευθείας στα χαλυβουργεία του εξωτερικού, μέσω των αντιπροσώπων τους στην Ελλάδα. Στο συγκεκριμένο περιβάλλον ανταγωνισμού η συγκέντρωση δεν αναμένεται να μεταβάλει τις ισχύουσες συνθήκες»* και β) για τους

⁹⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Α. ΕΑ 354/Υ/2007- BRITISH STEEL / ΚΑΛΠΙΝΗΣ- ΣΙΜΟΣ και 398/Υ/2008- ΚΑΛΠΙΝΗΣ – ΣΙΜΟΣ/ ΑΦΟΙ ΤΡΙΓΩΝΗ/CONTALIA καθώς και επιστολές γνωστοποιούσας και εταιριών (όπως καταγράφονται στην Ενότητα III).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

μικρότερους πελάτες, «η συγκέντρωση αναμένεται να οδηγήσει στην καλύτερη εξυπηρέτηση τους και στην ύπαρξη μεγαλύτερης ποικιλίας διαθέσιμων προϊόντων», ενώ δεδομένου «του έντονου ανταγωνισμού στον συγκεκριμένο κλάδο... δεν αναμένεται να επέλθει αύξηση των τιμών εξαιτίας της συγκέντρωσης.» Παράλληλα, όσον αφορά στους προμηθευτές, σημειώνεται ότι «η τιμολογιακή πολιτική των ξένων χαλυβουργείων κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα για το σύνολο των εμπορών. Συνεπώς η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επιφέρει κάποια διαφοροποίηση στην λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά». Εν κατακλείδι, η γνωστοποιούσα ισχυρίζεται ότι «σε γενικότερο πλαίσιο η συγκέντρωση συνεπάγεται κοινωνικά και μακροοικονομικά οφέλη, καθώς αναμένεται να ενισχύσει τόσο τον κλάδο σιδηρεμπορίας, όσο και την ελληνική οικονομία εν γένει».⁹¹

68. Η ΓΔΑ απεύθυνε ερώτημα προς τις κυριότερες ανταγωνίστριες των μερών καθώς και σε δύο παραγωγικές εταιρίες χαλυβουργικών προϊόντων, ζητώντας τις απόψεις τους για τις επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης. Από τις απαντήσεις των εταιριών⁹², προκύπτουν τα ακόλουθα:
69. Από τους ερωτηθέντες εννέα (9) ανταγωνιστές, τρεις (3) εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς τα αποτελέσματα της υπό κρίση πράξης στην αγορά.
70. Η [...] εστιάζει τις επιφυλάξεις της στην προνομιακή μεταχείριση του νέου σχήματος από τις τράπεζες (π.χ κούρεμα δανειακών υποχρεώσεων) και τους πιστωτές του. Δύο (2) επιχειρήσεις [...] εκτός της επιφύλαξής τους για την προνομιακή μεταχείριση του νέου σχήματος από τα πιστωτικά ιδρύματα, αναφέρουν επιπλέον ότι το αποτέλεσμα της συγκέντρωσης θα είναι η δημιουργία ολιγοπωλιακής και δεσπόζουσας θέσης της νέας οντότητας. Συγκεκριμένα, η [...] αναφέρει τα ακόλουθα αποτελέσματα: «Πιθανή άνοδος τιμών στα προϊόντα Χάλυβα και μονοπωλιακή διαχείριση/ έλεγχος της αγοράς και των πιστωτικών όρων από το νέο διογκωμένο σχήμα... Πιθανός αποκλεισμός των τελικών πελατών από συγκεκριμένα προϊόντα, τα οποία το νέο ισχυρό σχήμα θα εξασφαλίζει προνομιακά και θα διαθέτει μονοπωλιακά, κάτι που δεν θα μπορούν να κάνουν σε αντιστοιχία οι ασθενέστερες εταιρείες του κλάδου». Η εταιρία επισημαίνει επίσης ότι δημιουργούνται συνθήκες για «πιθανή ολιγοπωλιακή εξυπηρέτηση» των νέων μεγάλων έργων/projects που υλοποιούνται στη χώρα, «δεδομένου ότι οι τρεις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου (ΣΙΑΜΑ, Μπήτρος και ΕΛΑΣΤΡΟΝ) συμμετέχουν διαχρονικά (ως προμηθευτές) στα μεγάλα projects». Αντίστοιχα, η [...] επισημαίνει ότι «το μερίδιο της νέας εταιρείας... θα αυξηθεί υπέρμετρα, δημιουργώντας συνθήκες ασφυξίας για τις υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου».
71. Οι υπόλοιπες έξι (6) επιχειρήσεις αναφέρουν ότι η υπό κρίση πράξη δεν αναμένεται να επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές ούτε στην αγορά (π.χ αύξηση τιμών) ούτε στην επιχειρηματική δραστηριότητα των ιδίων⁹³. Ενδεικτικά, η [...] αναφέρει ότι «στον χώρο

⁹¹ Βλ. και Ενότητα Ι.2. ανωτέρω.

⁹² Βλ. Ενότητα ΙΙΙ.3 για τις επιστολές ανά εταιρία.

⁹³ Η [...] ισχυρίζεται ότι «Εφόσον στη συνέχεια ακολουθηθούν οι όροι που επιβάλλει ο υγιής ανταγωνισμός πιστεύουμε ότι η αγορά επιτέλους θα αυτορυθμιστεί... οι συγχωνευόμενες εταιρείες επί μακρόν χρονικό διάστημα δεν πλήρωναν τις υποχρεώσεις τους σε τόκους και συναφή, ποσά που αποτελούν περίπου 4-6 % του συνολικού

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

αυτό υπάρχουν και άλλες μεγάλες εταιρείες», ενώ η [...] επισημαίνει ότι «οι τιμές του χάλυβα επηρεάζονται από τις διεθνείς εξελίξεις».

72. Τέλος, η ΓΔΑ απεύθυνε σχετικό ερώτημα ως προς τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης και στις προμηθεύτριες ARCELORMITTAL και Όμιλο ΒΙΟΧΑΛΚΟ. [...] εκτιμά ότι δεν θα υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στη δική της δραστηριότητα, ενώ επισημαίνει ότι [...], οπότε δεν μπορεί να προσδιορίσει με ακρίβεια τυχόν αποτελέσματα σε πελάτες και γενικά στην αγορά, «η άποψη μας παρ' όλα αυτά είναι ότι οι επιπτώσεις δεν θα είναι σημαντικές». Αντίστοιχα, σύμφωνα με [...], η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στην δραστηριότητά του, ενώ το ίδιο ισχύει και για τους πελάτες και την αγορά γενικότερα καθώς εκτιμά ότι «είναι πρακτικά αδύνατο να υπάρξει επίδραση στις τιμές, οι οποίες καθορίζονται από τον διεθνή ανταγωνισμό».

IV.2.6 Συμπέρασμα

73. Εν κατακλείδι ως προς τις επικρατούσες ανταγωνιστικές συνθήκες και τη θέση των μερών στις σχετικές αγορές παρατηρείται ότι:
- i. Ως προς τη διανομή πλατέων προϊόντων και δεδομένου ότι το μέγεθος της αγοράς δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια, για το 2019, το μερίδιο της νέας οντότητας κυμαίνεται από [10-15]% (με βάση το εκτιμώμενο από τη γνωστοποιούσα μέγεθος της αγοράς) έως [25-35]% (με βάση το δυνατότερο στενό ορισμό της αγοράς, ήτοι τις πωλήσεις μόνο των κυριοτέρων εταιριών), με το επαυξητικό μερίδιο να κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα (από [0-5]% έως [5-10]% αντίστοιχα). Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η ΒΡΥΚΟ με εκτιμώμενο μερίδιο από [10-15]% έως [25-35]% αντίστοιχα. Ακολουθούν οι ΕΛΑΣΤΡΟΝ (με μερίδιο από [5-10]% έως [10-15]% αντίστοιχα) και ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ (με μερίδιο από [0-5]% έως [5-10]% αντίστοιχα).
  - ii. Ως προς τη διανομή επιμήκων προϊόντων και δεδομένου ότι το μέγεθος της αγοράς δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια, για το 2019, το μερίδιο της νέας οντότητας κυμαίνεται από [10-15]% (με βάση το εκτιμώμενο από τη γνωστοποιούσα μέγεθος της αγοράς, το οποίο συνάδει και με εκτιμήσεις κάποιων εκ των λοιπών ερωτηθέντων) έως [15-25]% (με βάση το δυνατότερο στενό ορισμό της αγοράς, ήτοι τις πωλήσεις μόνο των κυριοτέρων εταιριών), με το επαυξητικό μερίδιο να κυμαίνεται από [5-10]% έως [5-10]% αντίστοιχα. Η ΕΛΑΣΤΡΟΝ διαθέτει παρόμοιο μερίδιο με τη νέα οντότητα καθώς κυμαίνεται από [15-25]% έως [10-15]% αντίστοιχα. Ακολουθούν οι ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ (με μερίδιο από [10-15]% έως [15-25]% αντίστοιχα) και ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ (με μερίδιο από [5-10]% έως [10-15]% αντίστοιχα).
  - iii. Ο δείκτης ΗΗΙ μπορεί να υπολογιστεί μόνο με βάση το στενότερο δυνατό ορισμό

περίπου 12 % ποσοστού μεικτού κέρδους του κλάδου», ενώ και οι [...] δεν αναμένουν αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα από τη συγκέντρωση.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

- της αγοράς και είναι λίγο πάνω από 2000 μονάδες στα πλατέα προϊόντα με μεταβολή (δέλτα) της τάξεως των 300 μονάδων. Προκύπτει, συνεπώς, ότι υπό το στενότερο δυνατό ορισμό της αγοράς πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων, τόσο οι δείκτες συγκέντρωσης της αγοράς πριν και μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής όσο και η μεταβολή τους (δέλτα) κινούνται σε υψηλά επίπεδα⁹⁴. Ο αντίστοιχος δείκτης για τα επιμήκη προϊόντα είναι μεταξύ 1000 και 2000 μονάδων, με τη μεταβολή του (δέλτα) να είναι μικρότερη των 250 μονάδων.
- iv. Το εναπομείναν ανταγωνιστικό περιθώριο είναι αρκετά υψηλό ενώ υφίσταται δυνατότητα άσκησης ανταγωνιστικής πίεσης από άλλες μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου, ορισμένες εκ των οποίων διαθέτουν προφίλ που προσομοιάζει προς αυτό των συμμετεχουσών (ΕΛΑΣΤΡΟΝ, ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ) από πλευράς ισχύος και παρουσίας στην αγορά.
  - v. Οι ανταγωνιστικές συνθήκες και ιδίως το είδος του προϊόντος (commodity), οι πηγές προμήθειας (εισαγωγές από πλήθος προμηθευτών στο εξωτερικό) και οι σχέσεις με τους πελάτες (έλλειψη αποκλειστικών συμβάσεων και χαμηλό κόστος μεταστροφής – switching cost) δεν ευνοούν τη δημιουργία μονοπωλιακών συνθηκών και
  - vi. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (9 στους 11) εκτιμά ότι η συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει σημαντικά αποτελέσματα στην αγορά σε θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού, ενώ μικρό ποσοστό εκ των ερωτηθέντων διατυπώνουν επιφυλάξεις που αφορούν σε άλλα θέματα σχετιζόμενα με την προνομιακή μεταχείριση του νέου σχήματος από τις τράπεζες/πιστωτές του.

V ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

74. Στην υπό εξέταση περίπτωση, η σκοπούμενη συγκέντρωση αφορά σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ίδιες σχετικές αγορές προϊόντων, συνεπώς πρόκειται για οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων.
75. Η υπό εξέταση συγκέντρωση θα επιφέρει αλλαγές στη δομή των σχετικών αγορών, καθώς, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών, προκαλεί ανακατατάξεις στη θέση των ανταγωνιστών. Ωστόσο, όπως αναλύεται πιο διεξοδικά αμέσως κατωτέρω, εκτιμάται ότι δεν θα επηρεάσει σημαντικά το επίπεδο του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών δεν διαγράφονται ιδιαίτερα υψηλά. Ειδικότερα παρατηρούνται τα ακόλουθα:

V.1 Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς

76. Από την ανάλυση που προηγήθηκε και εφόσον χρησιμοποιηθεί η ιδιαίτερα στενή οριοθέτηση της αγοράς, εντοπίστηκαν οι εξής επηρεαζόμενες αγορές: (α) αγορά διανομής

⁹⁴ Βλ. τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 19-21.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων⁹⁵ και (β) αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων⁹⁶.

V.1.1 Επηρεαζόμενη αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων

77. Στην αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων το μερίδιο αγοράς της ΣΙΔΜΑ διαμορφώθηκε το 2019 σε [25-35],% και, ως αποτέλεσμα της υπό εξέταση συγκέντρωσης, αυξάνεται κατά [5-10]%⁹⁷. Στην ίδια κατηγορία δραστηριοποιούνταν το 2019 άλλοι πέντε (5) ανταγωνιστές με μερίδια αγοράς που κυμαίνονταν από 5% έως 30%, καθώς και λοιποί ανταγωνιστές με μερίδιο αγοράς κάτω από 5%. Μετά την υπό κρίση πράξη, η ΣΙΔΜΑ θα κατέχει την πρώτη θέση στην αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων.
78. Εν προκειμένω, το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών μετά τη συγκέντρωση, ανερχόμενο σε [25-35]% για την αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων. Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, συνδυαστικά μερίδια αγοράς που κυμαίνονται μεταξύ 25% και 40%⁹⁸ συνιστούν μια «γκρίζα ζώνη» και δεν συνεπάγονται οποιοδήποτε τεκμήριο αναφορικά με ενδεχόμενη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης⁹⁹. Εντούτοις, παρατηρείται ότι, σε γενικές γραμμές, συνδυαστικά μερίδια αγοράς που εμπίπτουν εντός αυτής της «γκρίζας ζώνης» δεν αναμένεται να δημιουργήσουν αμφιβολίες ως προς τις επιπτώσεις τους στον ανταγωνισμό¹⁰⁰. Επιπλέον, το προσαυξητικό αποτέλεσμα της εξεταζόμενης συγκέντρωσης στην εν λόγω αγορά είναι περιορισμένο, καθώς η εξαγοραζόμενη συνεισφέρει μόλις [5-10]% στο συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών. Σημειώνεται, τέλος, ότι στην αγορά δραστηριοποιείται άλλος ένας ανταγωνιστής (ΒΡΥΚΟ) με ισχυρό μερίδιο αγοράς, της τάξης του [25-35]%, ενώ στην τρίτη θέση βρίσκεται η ΕΛΑΣΤΡΟΝ, με μερίδιο αγοράς [15-25]%, εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με ισχυρή παρουσία στην ευρύτερη αγορά διανομής χαλυβουργικών προϊόντων.
79. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι υπάρχει αυξημένη ανταγωνιστική ισχύς στην αγορά πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων, ακόμα και υπό το στενότερο δυνατό ορισμό αυτής, ούτως

⁹⁵ Βλ. ενότητα IV.2.1 ανωτέρω.

⁹⁶ Βλ. ενότητα IV.2.2 ανωτέρω.

⁹⁷ Τα ποσοστά αυτά αντιστοιχούν στο στενότερο δυνατό ορισμό της σχετικής αγοράς. Για μια ευρύτερη προσέγγιση βασισμένη στις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, βλ. ενότητα IV.2.1 ανωτέρω (Πίνακας 3).

⁹⁸ Συγκεντρώσεις που οδηγούν σε μερίδια αγοράς μεταξύ 25-40% δεν προκαλούν κατά κανόνα προβλήματα μη συντονισμένων αποτελεσμάτων ιδίως εφόσον υφίστανται στις σχετικές αγορές άλλοι ισχυροί ανταγωνιστές, καθώς και άλλοι μικρότεροι ανταγωνιστές. Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.3894, ό.π., σκ. 47-49, 59, 66, 75 (όπου έγινε δεκτό ότι μερίδια της τάξεως του 30-50% δεν μπορούσαν να θεωρηθούν προβληματικά δεδομένου ότι οι ανταγωνιστές είχαν μερίδιο 10-20%, ενώ ταυτόχρονα υπήρχαν και μεγάλες τράπεζες που ανταγωνίζονταν την επιχείρηση που προέκυπτε μετά την συγκέντρωση), Μ.4484, *Danske Bank/Sampo Bank*, σκ. 24-26 (όπου έγινε δεκτό ότι μερίδιο 30-40% δεν αρκούσε για τη στοιχειοθέτηση περιορισμού του ανταγωνισμού εκ της συγκεντρώσεως λόγω των μεγάλων και ισχυρών ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνταν στις σχετικές αγορές), Μ.3191, *Philip Morris/Papastratos*, σκ.17-19 (όπου η νέα οντότητα σε ορισμένες αγορές θα είχε μερίδιο μεταξύ 35-40%, ενώ οι ανταγωνιστές θα κυμαίνονταν σε μερίδια μεταξύ 10-20%).

⁹⁹ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 17 και Michael Rosenthal και Stefan Thomas, *European Merger Control* (C.H. Beck/ Hart/ Nomos 2010), σελ. 121, παρ. 133.

¹⁰⁰ Βλ. Edurne Navarro, Andrés Font, Jaime Folguera και Juan Briones, *Merger Control in the EU* (2nd edition, Oxford University Press 2005), παρ. 6.30, σελ. 152 και Ioannis Kokkoris και Howard Shelanski, *EU Merger Control: A Legal and Economic Analysis* (Oxford University Press 2014), παρ. 7.21, σελ. 229.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

ώστε η επιχείρηση που θα προκύψει από την εξεταζόμενη συγκέντρωση να μην βρίσκεται σε κατάσταση οικονομικής ισχύος με δυνατότητα να εμποδίζει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά, συμπεριφερόμενη σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα έναντι των ανταγωνιστών, των πελατών της και τελικά των καταναλωτών. Συνεπεία των ανωτέρω, δεν αναμένεται η υπό κρίση συγκέντρωση να οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης ή στον αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά υπό οποιαδήποτε θεώρησή της.

V.1.2 Επηρεαζόμενη αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων

80. Στην αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων το μερίδιο αγοράς της ΣΙΔΜΑ διαμορφώθηκε το 2019 σε [10-15]% και, ως αποτέλεσμα της υπό εξέταση συγκέντρωσης, αυξάνεται κατά [5-10]¹⁰¹. Στην ίδια κατηγορία δραστηριοποιούνταν το 2019 άλλοι επτά (7) ανταγωνιστές με μερίδια αγοράς που κυμαίνονταν από 5% έως 23%, καθώς και λοιποί ανταγωνιστές με μερίδιο αγοράς κάτω από 5%. Μετά την υπό κρίση πράξη, η ΣΙΔΜΑ θα κατέχει τη δεύτερη θέση στην αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, με μικρή ωστόσο διαφορά (της τάξης του [0-5]%) από την πρώτη, ΕΛΑΣΤΡΟΝ.
81. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των μερών μετά τη συγκέντρωση, ανερχόμενο σε [15-25]% για την αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, υπολείπεται του 25% που, κατά την Ε.Επ., αποτελεί το όριο κάτω από το οποίο υφίσταται ένδειξη ότι η συγκέντρωση δεν είναι πιθανό να εμποδίσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων¹⁰².
82. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι υπάρχει αυξημένη ανταγωνιστική ισχύς στην αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, ούτως ώστε η επιχείρηση που θα προκύψει από την εξεταζόμενη συγκέντρωση να μην βρίσκεται σε κατάσταση οικονομικής ισχύος με δυνατότητα να εμποδίζει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά, συμπεριφερόμενη σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα έναντι των ανταγωνιστών, των πελατών της και τελικά των καταναλωτών.

V.2 Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς

V.2.1 Επηρεαζόμενη αγορά πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων

83. Αναφορικά με ενδεχόμενη δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων στην αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων, ενόψει του αριθμού των ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά και του βαθμού συγκέντρωσης αυτής, εκτιμάται ότι η υιοθέτηση σε μόνιμη βάση μιας συντονισμένης συμπεριφοράς με στόχο την πραγματοποίηση πωλήσεων σε αυξημένες τιμές δεν είναι πιθανή.

¹⁰¹ Τα ποσοστά αυτά αντιστοιχούν στο στενότερο δυνατό ορισμό της σχετικής αγοράς. Για μια ευρύτερη προσέγγιση βασισμένη στις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, βλ. ενότητα IV.2.2 ανωτέρω (Πίνακας 5).

¹⁰² Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 18. Το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό, βλ. Edurne Navarro, Andrés Font, Jaime Folguera και Juan Briones, *Merger Control in the EU* (2nd edition, Oxford University Press 2005), παρ. 6.28, σελ. 151.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

84. Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συναλλαγής, οι ανταγωνιστές των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην επηρεαζόμενη αγορά, οι οποίοι επιτυγχάνουν μερίδια αγοράς άνω του 5%, θα είναι πέντε (5). Παράλληλα, όπως καταδείχτηκε ανωτέρω¹⁰³, ο βαθμός συγκέντρωσης στην εν λόγω αγορά διατηρείται σε σχετικά υψηλά επίπεδα τόσο πριν, όσο και μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης.
85. Μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση συγκέντρωσης, η ΣΙΔΜΑ θα κατέχει την πρώτη θέση στην αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων και, σε συνδυασμό με τη δεύτερη μεγαλύτερη επιχείρηση (ΒΡΥΚΟ), θα σημειώνουν συνολικό μερίδιο αγοράς [55-65]% Κατά την πρακτική της Ε.Επ., ολιγοπώλια που κατέχουν μερίδιο αγοράς άνω του 50-60% εξετάζονται ως προς την πιθανότητα δημιουργίας συλλογικής δεσπόζουσας θέσης¹⁰⁴. Το γεγονός αυτό όμως δεν υποδηλώνει αφ' εαυτού την ύπαρξη κάποιου συγκεκριμένου σχετικού τεκμηρίου¹⁰⁵.
86. Εξάλλου εκ των διαθεσίμων στοιχείων και των προαναφερομένων ανταγωνιστικών συνθηκών, δεν μπορεί να εξαχθεί με ασφάλεια το συμπέρασμα ότι η προκείμενη συγκέντρωση εξαλείφει μια πηγή σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης στην εν λόγω αγορά, καθώς το μερίδιο της ΜΠΗΤΡΟΣ ανερχόταν το 2019 σε μόλις [5-10]% υπό το στενότερο ορισμό της σχετικής αγοράς.
87. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, πρέπει να επισημανθεί ότι τα μερίδια αγοράς που εκτίθενται στην Ενότητα IV.2.1 ανωτέρω (Πίνακας 4) ανταποκρίνονται στο στενότερο δυνατό προσδιορισμό του μεγέθους της εγχώριας αγοράς διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων, κατά τον οποίο το συνολικό μέγεθος της εξεταζόμενης αγοράς ταυτίζεται ουσιαστικά με το άθροισμα των κύκλων εργασιών των εννέα (9) κυριότερων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτήν¹⁰⁶. Είναι χαρακτηριστικό δε ότι μεταξύ των ερωτηθεισών επιχειρήσεων – τόσο ανταγωνιστών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όσο και προμηθευτών αυτών – όχι μόνο δεν επικρατεί σύμπνοια ως προς το εκτιμώμενο μέγεθος της εν λόγω αγοράς, αλλά αντίθετα παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις στις σχετικές εκτιμήσεις τους. Εξάλλου, σύμφωνα με όλες πλην μίας από τις ερωτηθείσες επιχειρήσεις, το εκτιμώμενο μέγεθος της εξεταζόμενης αγοράς είναι αισθητά μεγαλύτερο (σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις, πολλαπλάσιο) από τις εκτιμήσεις της Υπηρεσίας. Η μεθοδολογία αυτή επηρεάζει συνακόλουθα τόσο τον

¹⁰³ Βλ. ενότητα IV.2.3 ανωτέρω (Πίνακας 7).

¹⁰⁴ Βλ. υπόθ. Μ.1882 – *Pirelli/ BICC*, απόφαση της 19.07.2000, όπου η Ε.Επ. εξέτασε – και τελικά απέρριψε – την πιθανότητα δημιουργίας συλλογικής δεσπόζουσας θέσης στις αγορές υψηλής/ πολύ υψηλής τάσης και χαμηλής/ μέσης τάσης, στις οποίες οι δύο μεγαλύτερες εταιρίες θα είχαν μερίδια αγοράς 55-65% και 50-60%, αντίστοιχα Βλ. Επίσης Ioannis Kokkoris και Howard Shelanski, *EU Merger Control: A Legal and Economic Analysis* (Oxford University Press 2014), παρ. 8.29, σελ. 272.

¹⁰⁵ Πρβλ. ΔΕΕ C-68/94 και C-30/95 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις), *Γαλλική Δημοκρατία και Société commerciale des potasses et de l'azote (SCPA) και Entreprise minière et chimique (EMC) κατά Επιτροπής*, EU:C:1998:148, σκ. 226 («Ένα συνολικό μερίδιο αγοράς όμως ανερχόμενο στο 60 % [...] δεν μπορεί να συνιστά από μόνο του αποφασιστική ένδειξη για την ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσεως των εν λόγω επιχειρήσεων»).

¹⁰⁶ Για μια ευρύτερη προσέγγιση βασισμένη στις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, βλ. ενότητα IV.2.1 ανωτέρω (Πίνακας 3).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

υπολογισμό των μεριδίων αγοράς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, όσο και τους δείκτες συγκέντρωσης (HHI) της εξεταζόμενης αγοράς πριν και μετά τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, οι τιμές των οποίων εμφανίζονται¹⁰⁷ υψηλότερες από τις εικαζόμενες ως πραγματικές.

88. Εντούτοις, από την ανάλυση των συνθηκών του ανταγωνισμού που επικρατούν στην σχετική αγορά παρατηρείται ότι, ακόμα και υπό τον προαναφερθέντα στενότερο δυνατό ορισμό της αγοράς διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων, δεν στοιχειοθετείται η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης μεταξύ της ΣΙΔΜΑ και της ΒΡΥΚΟ μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής.
89. Στην υπόθεση *Airtours*, το Γενικό Δικαστήριο ανέπτυξε τρεις προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει σωρευτικά να πληρούνται προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης. Πιο συγκεκριμένα: πρώτον, κάθε μέλος του δεσπόζοντος ολιγοπωλίου πρέπει να μπορεί να γνωρίζει τη συμπεριφορά των άλλων μελών, προκειμένου να εξακριβώνει αν υιοθετούν ή όχι την ίδια γραμμή δράσης· δεύτερον, είναι αναγκαίο η κατάσταση σιωπηρού συντονισμού να μπορεί να διατηρηθεί, δηλαδή πρέπει να υπάρχει ένα κίνητρο για να μη αποστούν από την κοινή γραμμή στην αγορά· και, τρίτον, η προβλεπτή αντίδραση των σημερινών και μελλοντικών ανταγωνιστών, καθώς και των καταναλωτών θα πρέπει να είναι σε θέση να αναιρέσει τα αποτελέσματα που αναμένονται από την κοινή γραμμή δράσης¹⁰⁸.
90. Πρέπει, καταρχάς, να παρατηρηθεί ότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι το πρώτο κριτήριο της απόφασης *Airtours* για τη θεμελίωση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης θα ικανοποιούνταν στην υπό κρίση υπόθεση, τουλάχιστον στην περίπτωση του στενότερου δυνατού ορισμού της σχετικής αγοράς. Στοιχεία όπως: α) η συμμετρία στα μερίδια αγοράς των μελών του δυοπωλίου, β) η ομοιογένεια των επίμαχων προϊόντων (πλατέα χαλυβουργικά προϊόντα), τα οποία αποτελούν μη διαφοροποιημένα βασικά αγαθά (commodities) προερχόμενα, ως επί το πλείστον, από τα ίδια εργοστάσια παραγωγής, γ) ο χαμηλός βαθμός καινοτομίας, δ) η σχετική σταθερότητα στα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων κατά την τελευταία τριετία και ε) η σχετική διαφάνεια στην αγορά, η οποία πιθανολογείται λόγω των υφιστάμενων συναλλακτικών σχέσεων μεταξύ των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, αποτελούν αρχικές ενδείξεις της δυνατότητας του δυοπωλίου να ελέγχει σε επαρκή βαθμό την τήρηση των όρων πιθανού συντονισμού. Αντίθετα, ενδεχόμενη προσπάθεια συντονισμού θα ήταν δυνατό να υπονομευτεί λόγω της αισθητής μείωσης της ζήτησης που αντιμετωπίζει ο κλάδος από τις αρχές της οικονομικής κρίσης. Η μείωση της ζήτησης μπορεί να εξωθήσει τις επιχειρήσεις να επιδοθούν σε εντονότερο ανταγωνισμό μεταξύ τους, για

¹⁰⁷ Βλ. Ενότητα IV.2.3 ανωτέρω (Πίνακας 7).

¹⁰⁸ ΓενΔΕΕ T-342/99, *Airtours plc κατά Επιτροπής* [2002] EU:T:2002:146, σκ. 62. Βλ. επίσης ΔΕΕ C-413/06P, *Bertelsmann AG και Sony Corporation of America κατά Independent Music Publishers and Labels Association (Impala)* [2008] EU:C:2008:392, σκ. 123, καθώς και Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 41.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

παράδειγμα προκειμένου να αξιοποιήσουν την παραγωγική τους ικανότητα στο μέγιστο δυνατό βαθμό που θα τους επιτρέψει να καλύψουν τα πάγια κόστη τους¹⁰⁹. Το ίδιο ισχύει και σε συνθήκες ασταθούς ζήτησης, η οποία δεν ευνοεί τον εντοπισμό αποκλίσεων από την κοινή γραμμή δράσης, καθώς δυσχεραίνει τη διάκρισή τους από τις προσαρμογές της προσφοράς προς αντιμετώπιση αυξομειώσεων της ζήτησης¹¹⁰.

91. Αναφορικά με τη δεύτερη προϋπόθεση, αυτή εμπεριέχει την έννοια των αντιποίνων σε περίπτωση συμπεριφοράς που αποκλίνει από την κοινή γραμμή. Προκειμένου να είναι βιώσιμη μια συλλογική δεσπόζουσα θέση θα πρέπει να υπάρχουν επαρκείς παράγοντες αποτροπής για να εξασφαλιστεί ένα σταθερό κίνητρο για να μην αποστούν από την κοινή γραμμή, πράγμα που ισοδυναμεί με το ότι πρέπει κάθε μέλος του δεσπόζοντος ολιγοπωλίου να γνωρίζει ότι η ανάπτυξη έντονης ανταγωνιστικής δράσης εκ μέρους του με σκοπό την αύξηση του μεριδίου αγοράς θα προκαλούσε παρόμοια συμπεριφορά εκ μέρους των άλλων, οπότε η πρωτοβουλία του δεν θα του απέφερε κανένα πλεονέκτημα¹¹¹. Η απειλή μελλοντικών αντιποίνων που επιτρέπει στο συντονισμό να παραμείνει βιώσιμος, όπως η προσωρινή κήρυξη ενός «πολέμου τιμών» ή η σημαντική αύξηση της παραγωγής, είναι πειστική μόνον εφόσον, σε περίπτωση που διαπιστώνεται παρέκκλιση από μια επιχείρηση, αναμένεται με αρκετή βεβαιότητα ότι θα ενεργοποιηθούν οι αποτρεπτικοί μηχανισμοί¹¹². Έχει κριθεί ότι η διαφάνεια της αγοράς και η ομοιογένεια του προϊόντος, χαρακτηριστικά τα οποία, όπως έχει ήδη εκτεθεί ανωτέρω, απαντώνται σε ορισμένο βαθμό στην υπό εξέταση αγορά διανομής χαλβουργικών προϊόντων, διαμορφώνουν ένα πλαίσιο που επιτρέπει σε κάθε επιχειρηματία να γνωρίζει ότι η ανάπτυξη έντονης ανταγωνιστικής δράσης εκ μέρους του με σκοπό την αύξηση του μεριδίου αγοράς (λόγου χάρη μια μείωση των τιμών) θα προκαλούσε παρόμοια συμπεριφορά εκ μέρους των άλλων, οπότε η πρωτοβουλία του δεν θα του απέφερε κανένα πλεονέκτημα¹¹³.

92. Παρόλα αυτά, ακόμα και αν υποθεθεί ότι ικανοποιούνται οι δύο πρώτες προϋποθέσεις συντονισμού μεταξύ των μελών του δυοπωλίου που διαμορφώνεται υπό το στενότερο δυνατό ορισμό της σχετικής αγοράς, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι πληρούται η τρίτη εξ αυτών, καθώς φαίνεται ότι τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ενός ενδεχόμενου συντονισμού μπορεί να υπονομευτούν από τις αντιδράσεις τρίτων, όπως υφισταμένων και μελλοντικών ανταγωνιστών που δεν συμμετέχουν στον συντονισμό,

¹⁰⁹ Βλ. G Drautz και C (eds), *EU Competition Law – Volume II, Mergers and Acquisitions, Book One* (2nd ed Claeys & Casteels 2012), σελ. 446, παρ. 4.474, καθώς και ΔΕΕ C-68/94 και C-30/95 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις), *Γαλλική Δημοκρατία και Société commerciale des potasses et de l'azote (SCPA) και Entreprise minière et chimique (EMC) κατά Επιτροπής* ("Kali & Salz"), EU:C:98:148, σκ. 238 («Μια αγορά όμως σε πτωτική πορεία θεωρείται γενικώς ότι ευνοεί, κατ' αρχήν, τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων του οικείου τομέα.»).

¹¹⁰ Βλ. G Drautz και C (eds), *EU Competition Law – Volume II, Mergers and Acquisitions, Book One* (2nd ed Claeys & Casteels 2012), σελ. 447, παρ. 4.477, καθώς και ΓενΔΕΕ T-342/99, *Airtours plc κατά Επιτροπής* [2002] EU:T:2002:146, σκ. 139.

¹¹¹ ΓενΔΕΕ T-342/99, *Airtours plc κατά Επιτροπής* [2002] EU:T:2002:146, σκ. 62.

¹¹² Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 52-55.

¹¹³ ΓενΔΕΕ T-102/96, *Gencor Ltd κατά Επιτροπής* [1999] EU:T:1999:65 σκ. 276.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

καθώς και πελατών. Πιο συγκεκριμένα, σημειώνεται ότι τα χαμηλά νομικά ή πραγματικά εμπόδια εισόδου στην αγορά¹¹⁴ επιτρέπουν την είσοδο νέων επιχειρήσεων ή την επέκταση των ήδη υπαρχουσών, με πιθανό αποτέλεσμα τη διάβρωση των μεριδίων αγοράς των μελών του δυοπωλίου. Περαιτέρω, η, κατά συνήθη πρακτική, απουσία συμβάσεων αποκλειστικής προμήθειας μεταξύ των διανομέων και των πελατών αυτών καταδεικνύει ότι το κόστος μεταστροφής του πελάτη σε εναλλακτική πηγή προμήθειας είναι χαμηλό. Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι συνηθίζεται κάθε πελάτης να αγοράζει από περισσότερους εμπόρους, με κριτήριο τη διαθεσιμότητα αποθεμάτων και την τιμολογιακή πολιτική κάθε εταιρίας, χωρίς δε να αποκλείεται και το ενδεχόμενο να απευθυνθεί και σε εναλλακτικές πηγές προμήθειας του εξωτερικού, οι οποίες είναι δυναμικά σε θέση να καλύψουν την εγχώρια ζήτηση¹¹⁵. Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι η τρίτη σε μέγεθος εταιρία, ΕΛΑΣΤΡΟΝ, μολονότι υστερεί σε μερίδιο αγοράς έναντι των ΣΙΔΜΑ και ΒΡΥΚΟ, έχει ωστόσο διαχρονικά ισχυρή παρουσία στην ευρύτερη αγορά διανομής χαλυβουργικών προϊόντων και τεκμαίρεται ότι θα ήταν σε θέση να λειτουργήσει ως αξιόπιστη εναλλακτική πηγή προμήθειας σε περίπτωση συντονισμού του δυοπωλίου.

93. Για τους λόγους αυτούς, παρότι ο βαθμός της συγκέντρωσης στην αγορά διανομής πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων αυξάνει σε ορισμένη έκταση, η αύξηση που προκύπτει από την παρούσα πράξη δεν προβλέπεται, αφ' εαυτής, να οδηγήσει στη δημιουργία ή την ενδυνάμωση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

V.2.2 Επηρεαζόμενη αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων

94. Αναφορικά με ενδεχόμενη δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων στην αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων, ενόψει του αριθμού των ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά και του βαθμού συγκέντρωσης αυτής, εκτιμάται ότι η υιοθέτηση σε μόνιμη βάση μιας συντονισμένης συμπεριφοράς με στόχο την πραγματοποίηση πωλήσεων σε αυξημένες τιμές δεν είναι πιθανή και βιώσιμη.

95. Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συναλλαγής, οι ανταγωνιστές των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην επηρεαζόμενη αγορά, οι οποίοι επιτυγχάνουν μερίδια αγοράς άνω του 5%, θα είναι επτά (7). Παράλληλα, όπως καταδείχτηκε ανωτέρω¹¹⁶, ο βαθμός συγκέντρωσης στην εν λόγω αγορά διατηρείται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα τόσο πριν, όσο και μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης. Για τους λόγους αυτούς, παρότι ο βαθμός της συγκέντρωσης στην αγορά διανομής επιμήκων χαλυβουργικών προϊόντων αυξάνει σε ορισμένη έκταση, η αύξηση που προκύπτει από την παρούσα πράξη δεν προβλέπεται, αφ' εαυτής, να οδηγήσει στη δημιουργία ή την ενδυνάμωση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

96. Βάσει όλων των ανωτέρω, υπό τις συνθήκες της παρούσας συγκέντρωσης, δεν προκύπτει

¹¹⁴ Βλ. Ενότητα IV.2.4 ανωτέρω.

¹¹⁵ Βλ. Ενότητα IV.2.4 ανωτέρω.

¹¹⁶ Βλ. ενότητα IV.2.3 ανωτέρω (Πίνακας 7).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

ότι αυτή θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

V.3 Παρεπόμενοι περιορισμοί

97. Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, «[ο]ι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 6 καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι γι' αυτή». Ως εκ τούτου, οι τυχόν περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της (δευτερεύοντες/παρεπόμενοι περιορισμοί) καλύπτονται αυτομάτως από την εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν υποχρεούται να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς κατά περίπτωση, αποτελεί ωστόσο καθήκον των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αξιολογούν μόνες τους κατά πόσον και σε ποιο βαθμό οι συμφωνίες τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενες μιας πράξης συγκέντρωσης. Οι περιορισμοί που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα συνδεδεμένοι και απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 ΣΛΕΕ¹¹⁷.
98. Η άμεση σχέση των περιορισμών με τη συγκέντρωση και η αναγκαιότητά τους εκτιμώνται με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Οι περιορισμοί δεν συνδέονται άμεσα ούτε είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση μιας συγκέντρωσης, απλώς και μόνο επειδή θεωρούνται ως τέτοιοι από τα μέρη. Για να θεωρηθεί ότι οι περιορισμοί έχουν άμεση σχέση με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, πρέπει να συνδέονται στενά με την ίδια τη συγκέντρωση. Οι συμφωνίες πρέπει επίσης να είναι «απαραίτητες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης», με την έννοια ότι ελλείψει αυτών των συμφωνιών η συγκέντρωση είτε δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί είτε η πραγματοποίησή της θα γινόταν μόνο σε πολύ πιο αβέβαιες συνθήκες, με αισθητά υψηλότερο κόστος, σε σημαντικά μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με πολύ περισσότερες δυσχέρειες¹¹⁸.
99. Όπως έχει παρατηρήσει το Γενικό Δικαστήριο, «η εξέταση του αντικειμενικώς αναγκαίου χαρακτήρα ενός περιορισμού σε σχέση με την κύρια πράξη δεν μπορεί παρά να είναι κάπως αφηρημένη. Το ζήτημα δεν είναι να εξακριβωθεί αν, ενόψει της καταστάσεως του ανταγωνισμού στην οικεία αγορά, ο περιορισμός είναι απαραίτητος για την εμπορική επιτυχία της κύριας πράξεως, αλλά αντιθέτως να εξακριβωθεί αν στο ιδιαίτερο πλαίσιο της κύριας πράξεως, ο περιορισμός είναι αναγκαίος για την πραγματοποίηση αυτής της πράξεως. Αν, ελλείψει του περιορισμού, είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη, η υλοποίηση της κύριας πράξεως, ο περιορισμός μπορεί να θεωρηθεί ως αντικειμενικώς αναγκαίος για την υλοποίηση της.»¹¹⁹.

¹¹⁷ Βλ. σκ. 21 του Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ L 024 της 29.01.2004, καθώς και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση τους, 2005/C 56/03, 05.03.2005 (εφεξής «Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς»), παρ. 2 επ.

¹¹⁸ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 11-13.

¹¹⁹ ΓενΔΕΕ T-112/99, *Métropole télévision (M6), Suez-Lyonnaise des eaux, France Télécom και Télévision française 1 SA (TF1) κατά Επιτροπής* [2001] EU:T:2001:215, σκ, 109.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

V.3.1 Υποχρέωση μη ανταγωνισμού (όρος 8.1 της Σύμβασης Μετόχων)

100. Στους συνήθεις περιορισμούς που συμφωνούνται μεταξύ των μερών κατά τη μεταβίβαση μιας επιχείρησης περιλαμβάνονται οι ρήτρες μη άσκησης ανταγωνισμού. Οι σχετικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται στον πωλητή κατά τη μεταβίβαση μιας επιχείρησης ή τμήματός της μπορεί να είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και να συνδέονται άμεσα με αυτήν. Για να περιέλθει η πλήρης αξία των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων στον αγοραστή, ο τελευταίος χρειάζεται κάποια προστασία από τον ανταγωνισμό του πωλητή, ώστε να εξασφαλίσει την πίστη της πελατείας και να αφομοιώσει και να αξιολογήσει την τεχνογνωσία. Οι ρήτρες μη ανταγωνισμού διασφαλίζουν τη μεταβίβαση στον αγοραστή της πλήρους αξίας των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία περιλαμβάνουν γενικά τόσο πάγια όσο και άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως η φήμη και πελατεία που απέκτησε ή η τεχνογνωσία που ανέπτυξε ο πωλητής. Τα στοιχεία αυτά όχι μόνο συνδέονται άμεσα με τη συγκέντρωση, αλλά είναι επίσης αναγκαία για την πραγματοποίησή της, εφόσον, χωρίς αυτά, θα πρέπει εύλογα να υποτεθεί ότι δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η μεταβίβαση της επιχείρησης ή τμήματός της. Ωστόσο, αυτές οι ρήτρες μη ανταγωνισμού δεν δικαιολογούνται από τον θεμιτό στόχο της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, παρά μόνο εφόσον η διάρκεια, το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής, το αντικείμενό τους και τα πρόσωπα που συνδέονται μ' αυτές δεν υπερβαίνουν το εύλογα θεωρούμενο αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού¹²⁰.
101. Επιπλέον, οι ρήτρες που περιορίζουν το δικαίωμα του πωλητή να αγοράζει ή να κατέχει συμμετοχές σε εταιρία που ανταγωνίζεται τη μεταβιβαζόμενη επιχείρηση θεωρούνται ότι σχετίζονται άμεσα με τη συγκέντρωση και είναι απαραίτητες για την πραγματοποίησή της υπό τους ίδιους όρους που αναφέρονται ανωτέρω για τις ρήτρες μη άσκησης ανταγωνισμού, εκτός εάν απαγορεύουν στον πωλητή να αγοράζει ή να κατέχει, για καθαρά χρηματοοικονομικές επενδύσεις, συμμετοχές που δεν του παρέχουν, άμεσα ή έμμεσα, διοικητικές αρμοδιότητες ή οποιαδήποτε ουσιαστική επιρροή σε εταιρία που ανταγωνίζεται τη μεταβιβαζόμενη επιχείρηση¹²¹.
102. Στην υπό εξέταση υπόθεση, ο όρος 8.1 της από 08.05.2019 Σύμβασης Μετόχων της ΣΙΑΜΑ προβλέπει ότι οι εταιρίες ΜΠΗΤΡΟΣ και ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε., καθώς και τα συνδεδεμένα μέρη αυτών, δεσμεύονται [...].
103. Ο συγκεκριμένος όρος, εξαιτίας της γενικόλογης διατύπωσής του, δίνει την εντύπωση ότι η υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού [...]. Εξάλλου, η ισχύς των ρητρών μη ανταγωνισμού πρέπει να περιορίζεται στα προϊόντα (περιλαμβανομένων των βελτιώσεων ή εξελίξεών τους και των προϊόντων που τα αντικαθιστούν) και στις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της οικονομικής δραστηριότητας της μεταβιβαζόμενης επιχείρησης. Η προστασία από τον ανταγωνισμό του πωλητή για προϊόντα και υπηρεσίες που δεν αποτελούσαν αντικείμενο δραστηριότητας της μεταβιβαζόμενης επιχείρησης

¹²⁰ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 18-19.

¹²¹ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 25.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

πριν από τη μεταβίβασή της δεν θεωρείται αναγκαία¹²². Εντούτοις, η ΣΙΔΜΑ διευκρινίζει ότι [...] ¹²³.

104. Αναφορικά με τη διάρκεια ισχύος της συγκεκριμένης υποχρέωσης μη ανταγωνισμού παρατηρείται ότι, γενικά, οι σχετικές ρήτρες δικαιολογούνται για χρονικά διαστήματα έως τριών ετών, όταν η μεταβίβαση της επιχείρησης περιλαμβάνει την πελατεία με τη μορφή υπεραξίας (goodwill), καθώς και της τεχνογνωσίας. Εφόσον περιλαμβάνεται μόνον η υπεραξία, δικαιολογούνται για διαστήματα έως δύο έτη¹²⁴. Στην προκειμένη περίπτωση, εντούτοις, προκύπτει ότι η εξεταζόμενη υποχρέωση μη ανταγωνισμού ισχύει για δυνητικά αόριστο χρονικό διάστημα, [...]. Σύμφωνα με [...].
105. Κατά την άποψη της γνωστοποιούσας, η υποχρέωση μη ανταγωνισμού αποτελεί περιορισμό που συνδέεται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση αυτής υπό την έννοια του άρθρου 8 παρ. 7 του Ν. 3959/2011. Ενόψει της απόκτησης από τη ΜΠΗΤΡΟΣ ποσοστού [...] % επί του συνόλου των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της ΣΙΔΜΑ, η γνωστοποιούσα ισχυρίζεται ότι ενδεχόμενη έλλειψη της εν λόγω ρήτρας «θα δημιουργούσε τον κίνδυνο η ΜΠΗΤΡΟΣ σε περίπτωση που ήθελε προβεί σε ανταγωνιστικές ενέργειες να έχει τη δυνατότητα να διαταράσσει τη λειτουργία της ΣΙΔΜΑ και την διοίκηση των υποθέσεών της. Δεν θα ήταν σε καμία περίπτωση επιχειρηματικά λογικό για τους υφιστάμενους μετόχους ΣΙΔΜΑ να αποδεχτούν μια συναλλαγή που οδηγεί σε απόκτηση ποσοστού [...] % των μετοχών της ΣΙΔΜΑ από μια θεωρητικά εν δυνάμει ανταγωνίστρια εταιρεία χωρίς τη δέσμευσή της πως δεν θα προβεί στις περιγραφόμενες στη ρήτρα μη ανταγωνισμού πράξεις.».
106. Αναφορικά δε με τη διάρκεια της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού, [...], η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι αυτή «είναι απαραίτητη και συνδέεται άμεσα με τη Συναλλαγή [...]»¹²⁵.
107. Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που διαμορφώνονται από τη συμμετοχή με σημαντικό ποσοστό ([...] %) της ΜΠΗΤΡΟΣ στη μετοχική σύνθεση της γνωστοποιούσας, η εξεταζόμενη υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού θα μπορούσε να θεωρηθεί ως δικαιολογημένη για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η ΜΠΗΤΡΟΣ θα διατηρεί τη μετοχική ιδιότητα¹²⁶.
108. [...]. Υπό αυτό το πρίσμα, η επέκταση της ισχύος της ρήτρας μη ανταγωνισμού για δύο (2) έτη αφότου η ΜΠΗΤΡΟΣ παύσει να είναι μέτοχος της γνωστοποιούσας δεν κρίνεται ως απαραίτητη για την πραγματοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης, καθώς η χρονική της διάρκεια είναι δυσανάλογη, στο μέτρο κατά το οποίο σκοπός της είναι να εξαλείψει τυχόν ανταγωνιστικές πιέσεις που είναι σε θέση να ασκήσει η πρώτη.

¹²² Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 23.

¹²³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4780/02.06.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας, σελ. 6.

¹²⁴ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 20.

¹²⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6143/03.07.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας.

¹²⁶ Πρβλ. κατ' αναλογία τη θέση της Ε.Επ. για τις ρήτρες μη ανταγωνισμού σε περιπτώσεις κοινών επιχειρήσεων· βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 36 («Οι εν λόγω υποχρεώσεις μη ανταγωνισμού μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων και της κοινής επιχείρησης μπορεί να θεωρηθούν ως άμεσα συνδεδεμένες με τη συγκέντρωση και απαραίτητες για την πραγματοποίησή της για τη διάρκεια ζωής της κοινής επιχείρησης.»)

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

109. Ενόψει των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης, και δεδομένης της συμμετοχής της ΜΠΗΤΡΟΣ στη μετοχική σύνθεση της ΣΙΔΜΑ, όπως θα διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, κρίνεται ότι η ρήτρα μη ανταγωνισμού που προβλέπεται στον όρο 8.1 της Σύμβασης Μετόχων συνδέεται άμεσα με τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση και είναι απαραίτητη για την πραγματοποίησή της, υπό την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 7 του ν. 3959/2011, στο μέτρο που η διάρκεια ισχύος της δεν υπερβαίνει το χρονικό σημείο στο οποίο η ΜΠΗΤΡΟΣ παύσει να είναι μέτοχος της γνωστοποιούσας.

V.3.2 Ο όρος [...] της Σύμβασης Μετόχων

110. Σύμφωνα με τον [...] ¹²⁷.

111. Η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι ο εν λόγω όρος αποτελεί παρεπόμενο περιορισμό του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 7 του ν. 3959/2011 ¹²⁸. Αναφορικά δε με την αναγκαιότητά του, παρατηρεί τα εξής: [...] ¹²⁹.

112. Το επιχείρημα αυτό θα πρέπει να απορριφθεί. Καταρχάς, δεν προκύπτει ότι ο περιορισμός που προβλέπεται στον [...] της Σύμβασης Μετόχων συνδέεται άμεσα με τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση. Για να θεωρηθεί ότι ο περιορισμός έχει άμεση σχέση με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, πρέπει να συνδέεται στενά με την ίδια τη συγκέντρωση. Δεν αρκεί η συμφωνία να έχει συναφθεί στο ίδιο πλαίσιο ή ταυτόχρονα με τη συγκέντρωση. Οι περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με τη συγκέντρωση σχετίζονται από οικονομική άποψη με την κύρια πράξη και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ομαλής μετάβασης στη νέα εταιρική διάρθρωση μετά τη συγκέντρωση ¹³⁰. [...].

113. Ακόμα όμως και αν υποθεθεί ότι ο εν λόγω όρος συνδέεται άμεσα με τη συγκέντρωση, δεν μπορεί εντούτοις να θεωρηθεί ως απαραίτητος. Εξάλλου, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αναγκαιότητας ενός περιορισμού θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο η φύση του, αλλά να διασφαλίζεται ότι η διάρκεια, το αντικείμενο και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του δεν υπερβαίνουν το εύλογα απαιτούμενο για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Εάν υπάρχουν εξίσου αποτελεσματικές εναλλακτικές λύσεις για την επίτευξη του επιδιωκόμενου θεμιτού στόχου, οι επιχειρήσεις πρέπει να επιλέγουν τη λύση εκείνη που είναι αντικειμενικά λιγότερο περιοριστική για τον ανταγωνισμό ¹³¹. Εν προκειμένω, το αντικείμενο του επίμαχου όρου είναι καταφανώς δυσανάλογο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, καθώς είναι σε θέση να επηρεάσει ουσιωδώς τη δομή της αγοράς διανομής χαλυβουργικών προϊόντων και τις συνθήκες του ανταγωνισμού σε αυτήν, εγείροντας εμπόδια στην είσοδο νέων επιχειρήσεων ή στην επέκταση των ήδη δραστηριοποιημένων.

114. Σημειώνεται, τέλος, πως παρά το γεγονός ότι η γνωστοποιούσα συνδέει το συγκεκριμένο όρο με τη ρήτρα μη ανταγωνισμού, μια τέτοια προσέγγιση δεν μπορεί να

¹²⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6143/03.07.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας.

¹²⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6143/03.07.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας.

¹²⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6143/03.07.2020 επιστολή της γνωστοποιούσας.

¹³⁰ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 12.

¹³¹ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 13.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

γίνει δεκτή. Η υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού λογίζεται ως παρεπόμενος περιορισμός όταν επιβάλλεται με σκοπό την προστασία του αγοραστή από τον ανταγωνισμό του πωλητή, ώστε να εξασφαλίσει ο πρώτος την πίστη της πελατείας και να αφομοιώσει και να αξιοποιήσει την τεχνογνωσία¹³². Η υποχρέωση επιβολής ανάλογων περιορισμών σε τρίτους δεν θεωρείται αναγκαία για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης ούτε άμεσα συνδεδεμένη μ' αυτήν¹³³. [...].

115. Ενόψει των ανωτέρω, ο όρος [...] της Σύμβασης Μετόχων δεν συνιστά παρεπόμενο περιορισμό του ανταγωνισμού και, συνεπώς, δεν καλύπτεται από την παρούσα απόφαση δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 7 του ν. 3959/2011.

V.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

116. Συμπερασματικά, η γνωστοποιούμενη συναλλαγή πληροί τα χαρακτηριστικά της συγκέντρωσης κατ' άρθρο 5 του ν. 3959/2011 και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1 του ν. 3959/2011, διότι οι κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων υπερβαίνουν τα οριζόμενα κατώφλια σε παγκόσμιο και σε εθνικό επίπεδο.

117. Ωστόσο, συνεκτιμώντας όλα τα προεκτεθέντα, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού και εκτιμάται ότι δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω εξεταζόμενες αγορές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, αποφάσισε ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία:

εγκρίνει την από 08.05.2020 (αρ. πρωτ. 3667) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, η οποία αφορά στην απόκτηση από την ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Ε» στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ», που συνίσταται στην επεξεργασία/εμπορία χαλυβουργικών προϊόντων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **21^η Ιουλίου 2020**.

¹³² Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 18.

¹³³ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους παρεπόμενους περιορισμούς, παρ. 24.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Η Συντάκτης της Απόφασης

Μαρία Ιωαννίδου

Η Προεδρεύουσα

Καλλιόπη Μπενετάτου

Η Γραμματέας

Ευγενία Ντόρντα